

Georg Schede

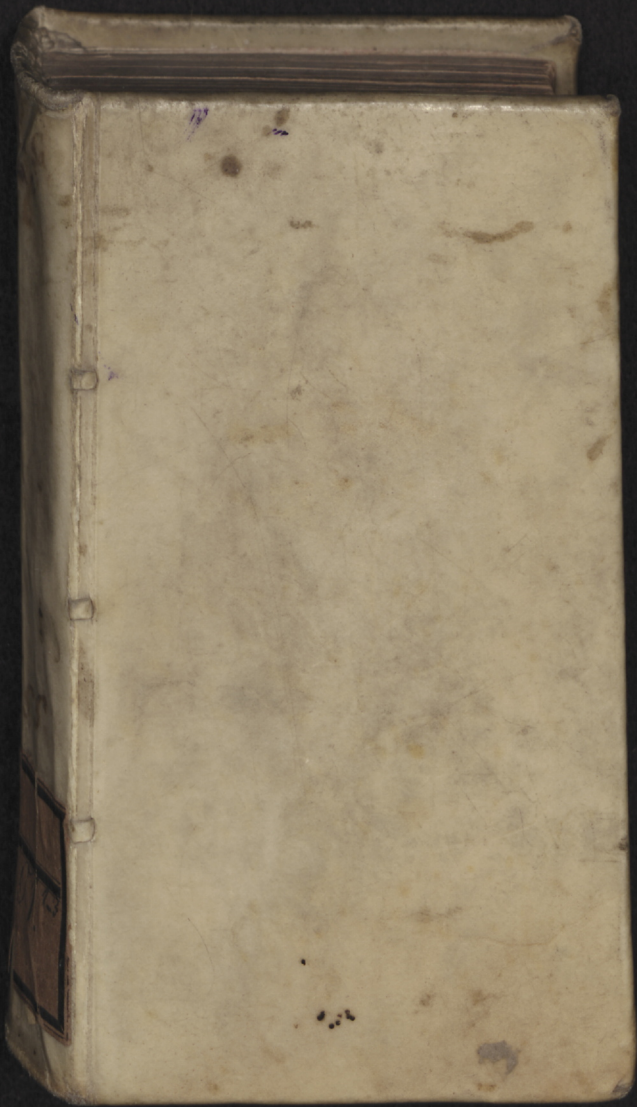
Josephus M. Georgii Schedii, hoc est, Controversia, quam per oeconomum Fratibus suis, ob scyphum, risco Benjaminis immissum, & à profecturis, doli nesciis, abductum, intendit, In Prosâ conscripta, optimis Autorum sententiis vestita ... In Auditorio Illustris Schalae Gustavoviensis XIIIX. Apr. Anno CI IC XLI. secundum repraesentata ...

Rostochii: Richelius, 1645

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn728904500>

Druck Freier Zugang

H. M. Casius

~~Dops. v. MK - 3776~~

~~ist zu dem neuen lat. Diph-~~
~~to. f. u.~~

~~nur gewissh. f. amylar ist~~
~~in Mecklenb. unter~~

~~MK - 3776~~

~~eingetragen, was im~~
~~Cataloge zu besorken~~

~~Lq - 3701¹⁻³~~
~~C. II. f. 2224¹⁻³~~

JOSEPHUS
M. GEORGII SCHEDII.

hoc est,

Controversia, quam per
oeconomum Fratibus suis, ob
scyphum, risco BENJAMINIS: mis-
sum, & à profecturis, doli nesciis,
abductum, intendit,

In Prosâ conscripta, optimis
auctorum sententiis vestita, & per certas
personas, in quâ tota causa
sparsa est,

Præsentibus autoritate & eruditione
Viris gravissimis,

In Auditorio Illustris SCHOLÆ
GUSTROVIENSIS XIII. Apr.

Anno MDCLXLI.

secundum representata,

In honorem Dei & in usum
scholarum
publicè exscripta.

ROSTOCHI

Typis & impensis Johan: Richelii

Senat: Typog. Anno 1645.

Redemptori Generis Mortalium
Oecumenico,

Dn. nostro JESU CHRISTO,
DEI & MARIE Filio O. M.

JOSEPHO nostro Cœlesti;
Proxenetæ & Interpellatori apud
DEUM PATREM perpetuo;
Qui teste Scriptura audit,

& est

REX REGUM: VIA: VITA: SALUS:
JESSEJA RADIX. JUDEX: IMMANUEL: &
VIVIDA PATRIS IMAGO: SPLENDOR: O-
VIS: PASTOR: LEO: STELLA: COLUM-
NA: SACERDOS: TUTOR & UMBRA: PO-
TENS DEBELLATORQ; TYRANNUM. VI-
NEA: FONS: AGNUS: RUPES: SAPIEN-
TIA: VERBUM. STELLA ORTA IN JACOB:
SILOH: MAGNUSQ; PROPHETA. SALVA-
TOR JUSTUS: DUX PACIS: SEMEN ABRA-
HÆ. VENTURIQ; PATER SECLI: SERVUS
QVOQ; JUSTUS. PHOEBUS JUSTITIÆ: ΛÓ-
ΓΟΣ: ANTIQVUSQ; DIERUM. VIVA &
IMAGO DEI: VERUM de LUMINE LU-
MEN, GENTIBUS EXPECTATUS: IN ISRA-

*Typis & impensis Johannis Richeii
Senæ Typog. Anno 1642.*

EL DOMINATOR. VIRQ; ORIENS ZE-
MAH: PARVUS QVOQ; FILIUS: IPSUM DA-
VIDIS SEMEN; DOMINUS QVOQ; DAVI-
DIS IDEM. ET PRIMOGENITUS PRÆ RE-
GIBUS OMNIBUS UNUS. FILIUS atque
DEI, atq; HOMINIS: FORTIS DEUS; AU-
TOR CONSILII HABITUS NON FUTILIS:
INQ; TENEBRIS LUX LUCENS: & IN EX-
CELSIS DEUS IPSE JEHOVAH. DESTRU-
CTOR SATANÆ: DIRIQ; EVERSOR
AVERNI.

*Cujus deliciae sunt ex ore sibi Infantium
& lactantium
perficere laudem:*

Illius sacro sancto Numini & Majestati
Hanc ACTIONEM sacram,
Ceu levidense peregrinationis suæ
Interasurium, *ambrosio*
devotissimus *plato, jacobo*

Nativitate Servus: Redemptione

Libertus: Adoptione *labgall*

Frater, *obagysiquy*

Humilimè offert, *in, bairia*

dicat

& repræsentat

A 2

Quod

Quod si omnia, Mitissime & Fa-
ventissime JESU, omnium arborum
folia, flante Favonio protrusa, moxque in
linguas non vulgares, sed dicendi facultate
præditas conversa anniterentur unici
beneficii Creationum tibi habere gratias;
ne millesimam quidem laudem pro hoc unico
tibi competentium partem saltem cogitando
nedum referendo assequi valerent. Ast
quanto Creatione opus Redemptionum &
iobediæ major? Quoties a. quicquid est qui
gratia illud mente agnoscat? Pagani pe-
dibus proterve præculcant; pars Christi-
anorum major impiè repudiant. Teque in
tui membra prosequuntur. Sed mitto
hæc, tanquam humana rationi sine ver-
bo predicato, aut revelatione peculiari
abstrusa; & unice me converto ad do-
na Animi, quibus non minus moderni
atque pristini seculi homines afficere di-
gnatus es. Cedant Græci Italici & Ger-
manici. Adeo ab eo tempore, quo Mahu-
meticis capis servire Gracia, hoc sese
jugo intolerabili extricans Hellenismus,
Hæc,

Helleſponto tranſmiſſo, ad remotiores
Europa incolae migravit, uſq; ſe propri-
um dicavit. Crepare Itali deſinant ſu-
um in Linguam Latinam juſ ac domini-
um. Tranſvolavit illa Alpes nivibus per-
petuis rigentes; primavorum ſui Cul-
torum poſterū nihil niſi tyrannidem Bu-
ſtridis Romulei relinquens, cum umbrā
loquela non Latina ſed Hetruſca. Recedant
Doctores Scholaſtici, quorū Scho-
la meris inborruerunt Barbariſmus, Li-
bri referti argutiis. Latine hi loque-
bantur, ſed corrupte; Græca lingua ita
erant ignari, ut ad vecis Græca intui-
tum, non ſecus atq; ad manſtrum ali-
quod aut portentum obſtupeſcerent. Sa-
ne niſi cum ſalviſicā luce Evangelii, tuo
unico beneficio exortā, tres lingua prin-
cipales, artiūq; liberalium, & Philo-
ſophia ſobria fulgor ex tenebris iſtū plu-
quam Cimmeriis effuſſent; quanta in
tenebris hiſce palpatio futura fuiſſet,
quanta ignorantia mentes omnium ru-
bigne adhuc eſſent obducta! Sed grates
tibi ex intimo corde, Benigniſſime J. E.

su, deductas agimus. quod per salutare
tuum organum Theandrum Lutherum
vi tui verbi. pedum nostrorum lucerna,
tenebras densissimas irradiare; Biblia
sacra araneis obstita expulverare, senti-
bus humanarum opinionum spinosissimis
obstructa complanare; Trigamque illam
Linguarum, quibus, ceu fasciis quibus-
dam teneri involutum, à sua difficultate
liberatam, & obscuritate expeditam per
manus Virorum insignitè doctorum tra-
dere volueri. Pro his, inquam, & aliis
magnificis donis tibi gratias, quantas in
hac fragilitate possumus, agimus & ha-
bemus, rogantes porro, ut, quod hacten-
us clementissimè fecisti, Ecclesiam, quae
te fide simplici, & pura mente colit, usque
ad mundi exodium conserves, ut sit &
vigeat ceterum, qui tunc in hac tunc in al-
tera vita cantilenam te differat dulcissi-
mum. Declarasti etiam hactenus, quo er-
ga Doctores, auditores & discipulos hu-
jus Sareptae, ex qua ceu salutari semina-
rio, ex beneficentia Serenissimorum
Megapolitanae Principum benigne
su-

suffentatâ, Viri omnibus tribus Hierar-
chiis utiles & proficui prodierunt, pro-
deunt, & prodibunt, sis animo. Mars
truculentus tantâ nunquã crudelitate
strinxit ensem, non hastam sava Bellona
ita quassavit, ut hic cœtus alias quærere
sedes fuerit coactus; quin optimi potius
ingeniis domi, illum præbuerit, quibus
manendi locum alibi bellum, & hinc ex-
trema esuriet sequuta. ampi. us non con-
cessit. Et quis tuum non esse agnoscat be-
neficii, quod lingue salutaris eum ar-
bitratur adhuc inter nos in aliquo sint flore,
quibus eloquentia in Choro & Foro per-
quam utiliu & necessaria comparatur?

Cui dum hætenus sedulo à nobis o-
pera data fuit propaganda, aliquot A-
ctibus ex Verbo, abs te nobis manifesta-
to, & e sinu tui Patris prolato, desum-
ptu, persone cuilibet, verbu, quibus con-
silia propos. & res graves transactæ sint,
vel transigi potuerint, assignatis, decla-
rare, visum fuit. Tibi quoq; cordium
scrutator exquisitissime, optimè constat,
non ostentationis, non gloriola captan-
de

da ergo à me factum esse. Primarius
scopus esto tuus honor; secundarius ju-
ventutis, ut hisce linguam exercitiis
formare, & parrhesiâ in loquendo se-
mel induere, conducturâ olim ora-
ones in publico habituris, disceret. Et ha-
ctenus hunc laborem in tuo nomine su-
sceptum non sensi frustraneum.

Primum itaq; Tibi mitissime & di-
lectissime Philanthrópe JESU, quem
non sine Numine tuo scripsi, offero. Jo-
sephum puto, Patris sui delicias, Fra-
trum odium, castitatis & pietatis spe-
cimen, sua familia altorem benignissi-
mum. Hic ut in totâ vitâ tuus fuit ty-
pus: Ita ejus in Patrem & Fratres, licet
indignos, summa emicuit munificentia,
non secus atq; tuum cor erga tuos quon-
dam auditores, esurie extremâ pressos,
exarsit misericordiâ. Suscipe, cujus es
humanitatû & clementia, talenti, à te
mibi misericorditer concessi, portiuncu-
lam, tibiq; placeant cordis mei medita-
mina. Adsis mihi porro tui Spiritus S.
gratiâ, ut in hac statione Scholasticâ
possi-

positus, quò morti sum vicinior, eò ma-
jore devotione, ad *S. Ovarian* & beatã
emigrationem semper magis & magis
sem paratus; omnes etiam meas actiones
ad studiosa juventutù commodù habeã
directas. Da maximis simul. minimù,
mediorumis corda docilia. & obedi-
entia; dura & inobediencia flecte & mitiga.
Tu solus calles rectum instituendi modù,
tu das vires & incrementum Doctoribus
pariter & institutioni subjectù. qui quò-
dam non erubuisse aspidere Doctoribus,
Doctor, facundiã melleã præditus. Tibi
fit tota mea vita, egressus & ingressus
commendatus; tandemq̃, quod prope-
diem futurum spero, beatã & placidã
analysi, me evoca ex hoc misero rerum
omnium turbine ad gaudia illa cœlestia,
ubi abs me cum toto beatorum choro
debitus & competens Tibi hymnus ater-
num durans decantabitur.

M. Georgius Schedius

Glauchaviã Misn. Schol.

Illustr. Gustr. Rect.

As

Ad

ad Lectorem benevolam.

Quamquam, *Lector benevole*, quo hujus Actus Spectatores & Auditores alloquutus sum, Programma invitatorium sufficere poterat ad meum animum, quo nempe hic Actus & quo fine à me scriptus sit sufficienter declarandum: tamen quia illud paucos, hoc verò *Prosphonéma* plures concernit; Pauca mihi liceat coram te verba facere. Tu, quâ es æquitate, exiguum tecum loquenti concede spacium. Solitos fuisse, ex edicto Amâsis Regis, Ægyptios omnes sua nomina ad Nomarchas seu Regionum præfides scripta, & simul, quo exercitio viverent, deferre; Et si hâc in re quis mentiri aut injusto quæstu, aliisve artibus prohibitis vivere deprehenderetur, in capitis periculum incidisse referunt Historici. Simile huic quiddam in more habuisse Romani leguntur. Hi enim ex longâ consuetudine
cogni-

cognitum habentes, vires & mentis
& corporis sine laboris exercitatione
torpescere; contra actuosi hominis
otium multò esse hominis ignavi &
inertis occupatione efficacius; lege
sanctissimà cavebant, ne quis Roma-
nà libertate gaudens filium, si decimū
ætatis complevisset annum, per pla-
teas ociantem & vagabundum discur-
rere pateretur. Optima, *me Christe*,
consuetudo Gentilium, lege Christi
nondum imbutorum. Lactabantur
à matribus liberi ad annum secun-
dum; ad quartum delicatiùs & indul-
gentiùs habebantur; ad sextum le-
gendi, ad octavum scribendi; ad deci-
mum Grammatices initiis imbueban-
tur. Nec quis miretur in illà gente,
cui lingua Latina tùm temporis erat
adhuc pura & illibata, opus habuisse
informatione pueros. Loquebantur
omnes Latine, sed minùs pure, sed
minùs tersè. Quodq; videmus usu
venire nobis, ut alius alio nitidiùs no-
stram linguam maternam pronuncii-
et,

et, doctiores etiam, alios ex vulgo,
loquendo multis modis præcellant:
idem Romanis contigisse verosimile
est. Vivebant filii intra Vernas; erant
in Civitate ascripti Sabini, Volsci, Æ-
qui, Hetrusci, & alii. Hi etsi omnes
Latinè loquebantur, alius tamen alio
corruptior. Quò itaq; à vitiosà lo-
quendi consuetudine abducerentur,
erudiendi tradebantur Pædagogis,
quos domi pretio in hoc ipsū coëm-
ptos alebant doctissimos. Nonnulli
à parentibus ipsis purè & incorruptè
loquentibus informabantur, quod
Cæsari à matre Aurelia, quæ purè &
elegantè Romanè loquebatur, conti-
gisse legimus. Postcâ in Scholas pu-
blicas mittebantur à Philosophis. Me-
dicis & Juris-peritis erudiendi. Quan-
to illud seculum nostrâ ætate felicius!
Singuli mecum fatebuntur, non sine
summo labore & sudore indefesso à
nobis Grammaticam disci, & majore
quidem, quàm ab illis quondam disci-
plinas & facultates. Causæ sunt datæ.
Quan-

Quamquam contra hoc in aliqua felicitatis humane parte ponendum censeo, quod puer jam apud nos duodecim vel quatuordecim annorum ad puritatem loquendi priscis illis Romanis usitatam & vernaculam propius accedere videatur, quam ante tempora Philippi & Erasmi, triginta natus annos. Acceptum illud beneficii soli habemus beneficentiae divinae, quae cum luce Evangelii linguarum artiumque nitore nos illuminavit. Et nobis, qui sumus de Schola singulis quidem pro talento dextrae DEI munificae sibi commisso facere incumbit, ut Juventus recte tum in pietate, tum artibus & linguis instruatur. Arbor post sectionem manu topiarum ridicis sive pedamentis statuminata recta asurgit; curvam nunquam possis rectam facere: & ingenia Naturam saepe prava per institutionem corriguntur; bona contra hanc neglectam deteriora evadunt. Loquuntur hoc exempla, quae in omnium oculis. Hoc ut facilius

Ilus consequamur, & à Juventute,
quod ipsi exoptamus, sperant Paren-
tes, expectat Respublica, Ecclesia de-
siderat, obtineamus, *Μελέων* *Μέγας*
conferre videntur Dialogi, Fabulae,
Comœdiæ, Tragœdiæ, Progymna-
smata, quæ apud alios ut sunt usitata,
ita & à nobis frequentata, nunquam è
manibus deponuntur. Hinc & ego
perspiciens statim à meâ in hanc Scho-
lam introductione maximo Juveni-
bus emolumento fuisse exercitia de-
clamationum oratione solurâ & liga-
tâ; Cœpi meditari de Actibus umbra-
ticis ad normam præceptorum Rhe-
torices directis. Exhibebat se mihi
hâc in re manu ductorem non diffici-
lem, Jubar olim Academiae Argenti-
nensis, & Phosphorus Witebergæ,
Patriæ suæ, splêdidus *Melchior Junius*.
Ad hujus majestatem quamvis non
accedam, tamen dedecus esse existi-
mavi, obesse juventuti, cum utcunq;
possem prodesse. Bonis hunc laborè
non displiciturum planè mihi persua-
deo

deo. Reliquorum, qui sua solummodo mirantur, susque deque habeo iudicia. Placere uni docto eique bono, quam multis malis, omnia & tamen nihil scientibus, displicere, satius esse à Viris cordatis semper fuit iudicatum. Itaque quod felix & faustum sit, rei que literariae & scholasticę commodo, satis quorundam postulatis facturum tibi *Benevole Lector*, *primum hunc Actum bis*, primam quidem vice Calendis Aprilis Anni 1636. secundam sexto Non. Apr. 1641. in Schola hac Illustri in presentiam Virorum Clarissimorum exhibitum communico, quem si placuisse inaudiero, etiam *Absalon fugitivus* mox producenter; Postque hunc alii, de quibus mihi, si usque eodem vitam mihi coelestis favor Numinis prorogaverit, peculiariter eris admonendus. Tu vale & fave.

Dabam, ut supra.

Vix

Vix exorari potuit, vulgaret ut istac
SCHEDIUS argutis enucleata typi.
Sunt penes Authorē SOLENNIA pluri-
ma, dudum (stilo.
Audiit illa gravi nostra CATHEDRA
Quae si, quò citius melius, committere
prælo
Pergeret ingenii dexteritate sui.
Non dubito, Juvenem quin docta copia
lingua
Per Ciceronē Rhetora reddat opes.
Et magis, atq; magis SCHOLA floreat a-
gmine sancto,
Gloriaq; excelsi crescat adaucta Dei!

Ita de doctissimis laboribus
ac lucubrationibus Cla-
riss. VIRI, M. GEORGII
SCHEDII, Rectoris, Col-
legæ & Compatriis sui
honorandi sentit

Stephanus Hane,
Past. Reinsbag. & Sch.
Gustrey, Corrector.

Lo.

Lectōri Benevolō S.

INter dona omnium nobilissima,
 quibus fons vitæ æviternus, omnis-
 que boni dator ac origo D E U S con-
 ditum abs se genus humanum dona-
 vit & ornavit, meritò deputamus lo-
 quendi vim & facultatē. Demas enim
 ab homine linguam, quo alio organo
 difficultates, quibus diffluit, levabit,
 inscitiamve, quæ animum undiq; sti-
 pat, tollet? Tollas porrò ab homine
 muto animam, parùm ille, aut omni-
 nò nihil à brutis differet. Ratio
 ergò, indeq; profluens oratio hominē
 facit, nemoq; negabit, DEI insigne do-
 num esse, non esse à *Φωνον* & elingvè,
 ceterorum ad instar animantium; do-
 num verò multo insignius, articulatè
 loqui, suiq; animi meditata proferre,
 quod hominum rationis capacium
 est; sed infinitè insignius, benè lo-
 qui posse, quod ii faciunt, qui *faculta-*
tem hanc certis præceptis, multoque
labore

labore ac sudore sibi acquisiverunt...
Sermo quippè articulatus, disertus, &
ab omni vitio purgatus divinum qua-
si quoddam lumen, est, cujus radiis o-
mnis nostra vita sapienter regitur,
excolitur, promovetur. Loqui com-
muniter nobis datum: solus ornatus
est, qui discernit indoctos. Ideoque
non immeritò præcipuis vitæ huma-
næ ornamentis accensetur linguæ in-
dicendo dulcedo & suavitas. Et sanè
medium hoc tam nobile, tum infini-
tis aliis mortalium difficultatibus sa-
nandis, tum inscitiz & ruditati harun-
dem tollendæ concessit æternum il-
lud & propitium Numen. Sive enim
inter vitiorum tesqva animus vaga-
bundus errat, linguæ plectrum est,
quod eundem ad virtutis radios redu-
cit fulgidos; sive ignorantiz nebulis
displosis Sole scientiarû fulgidissimo
est illustrandus, adest idem palati fla-
gellum, quod doctoris & directoris
vices implet. Et hoc quidem lingua
præstat, nobilissimo suo quasi foetu,
ora

oratione. Hæc si ex verbis, sententiis
politis, & rebus scitè dispositis con-
stat, animi honesti & eruditi indicium
est minimè fallax, & character animi
indubius. Est insuper res non minus
aspectu mira, quàm notatu, quàm
consideratu digna. omnia in hominis
systemate consensescere, excepto inte-
rius corde, vitæ, cogitationum & affe-
ctuum fonte; & exterius linguâ, co-
gitorum prolatrice & interprete,
Ceteris quippè corruptis vitalitas in
corde durat ad varia meditanda vege-
to, & linguæ ad proferenda externis
cordis meditamenta habilitas. Hujus
folius beneficio, cum toti orbi DEO
lubirum esset sese manifestare, qua-
cunq; ipse vel mortales docuit, vel do-
cere eosdem aliis præcepit; literarum
monumentis consignari fecit, ne
videlicet ulla ætas conqueri posset vel
de Plasta erga suum plasma infidelita-
te, vel de ejusdem non satis dilucidè
manifestatâ voluntate. Cum etiam
post innumerarû gentiû diversitatē

γλωτ-

γλωττισογχύσδ totus mundus in-
terra Sennaar plecteretur, neq; unius
illius linguæ, Eberinæ puta, sive He-
brææ, quæ usq; ad confusionem istam
ubiq; gentium viguerat, amplius esset
usus: & hîc, ne fortè quid deesset, suâ
Deus sapientiâ præcavit. Linguarum
itaq; diversissimarum passim com-
mercia ordinavit, ut quælibet gens
vernaculo sibi idiomate legeret, quæ
sibi essent profutura. Sub linguis,
ceu involucris quibusdam, continen-
tur disciplinæ & facultates, quarû fon-
te qui ora probè proluerunt, præ aliis
meritò indoctoribus laude mactan-
tur exactissimâ. Quamvis in confes-
sum veniat, divinis illas scientiis gra-
men porrigere, & intervallis infinitis
velut famulas dominæ augustissimæ
subesse Harum percipiendarû succes-
sum cum linguæ & sermonis usus atq;
cultus præstet; nemo nisi ἀπρόωσιτα
& δεινοίαις laborans, negaverit, in a-
liquo censu habendos, qui studium
linguarum apud juventutem promo-
vere

vere annituntur. Videmus truculen-
tum Gradivum, cum inauspicata so-
rore sua Bellonâ sedulò hoc agere,
qvî Minervæ, imò Deo ipsi dicata sa-
craria & *διδασκαλεία*, quæ ex multis
superfunt pauca, uno nisu & ausu de-
struant, doctores in iis salutare ejici-
ant, ejectos exilii multent, & tantum
non vita privent: quidni danda nobis
sedulò opera, quibus Deus beneficen-
tissimus halcyonia hæc concessit, qvî
juventus in iis, quibus proximè acce-
dere datur ad homines, & ita à vulgò,
imò à brutis dissidere, rectè informe-
tur. Modum hujus rei Cynosura po-
litè dicendi, rectè de rebus quibusvis
judicandi, & ad quidvis homines pel-
liciendi RHETORICA nobis mon-
strat. Documento esse poterunt actûs
aliquot è sacro codice, potissimum è
vita DAVIDIS, Regis Judæorum pientis-
sissimi, petiti, & in hoc auditorio an-
nis superioribus exhibiti. Jam verò
Quò Deo actionem JOSEPHI Patri-
archæ, tum quidem Proregis Memphi-
tici

tici, cum fratribus, post examen ver-
num Anni 1636 primum exhibitam,
nunc sub incudem revocatam, unâq;
atq; alterâ personâ, multisq; optimis
sententiis auctam in lucem produce-
re libitum est. Habebitur autem ratio
personarum, per quas causam hanc
coram ipso Josepho, litem, sed com-
mentitiam suis fratribus intendente
transactam fuisse vero simile est. Sanè
si *Comœdiæ*, si *Tragœdiæ*, quarum
tamen argumentum fictum est, ob
verba aptè posita, sententiarum pul-
critudinem, & doctrinarum elegan-
tiam, spectantium sibi favorem con-
ciliant; hic act⁹ in majore haberi me-
rebitur censu ob veritatis splendo-
rem, verborum & sententiarum cu-
mulum, & doctrinarum copiam.
Hora illi destinata est I. pomerid.
diei XIX Januari. Sicut autem ela-
pso tempore aliquoties *Viri Magnifi-
ci, Amplissimi, Consultissimi, Reveren-
di, Prudentissimi, & literaturâ poli-
tiore Cultissimi, Mæcenates & Fauto-
res*

res suspiciendi, vestrum in exercitia
scolastica affectum demonstratis, ho-
noratissimâq; vestra præsentia, quid
de exercitiis hisce Oratoriis statueris-
tis, testati estis: Ita hac vice pristinum
erga nos favorem ut declaretis, ego &
meo & peroratorum nomine offi-
ciosè rogo, omnibus & singulis nullo
non tempore inservire devinctissi-
mus.

GUSTROVI die XVIII. Januarii
Anno cto lcc xli.

M. Georg. Schedius

Schol. Gustr. Rector.

Occo-

Oeconomia,

sive

Dispensatio

ACTUS JOSEPHIANI.

Prologus.

JOSEPHUS.

Oeconomus Actor.

Putiphar, Camerarius reg.

Sabacon, Consiliarius reg.

Benjamin, quasi-reus.

Judas, defensor.

Mutæ personæ Novem:

Ruben.

Simeon.

Levi.

Isaschar.

Sebulon.

Dan.

Naphthali

Gad.

Aser.

Epilogus.

PROLOGUS.

Fidem fratrum, eadē stirpe Jacobae oriundorum, erga fratrem natū minimum, Benjaminem, JOSEPHUS, Aegypti PROREX exploraturus, ejusdem mantica clam ipsis immitti fecerat pocolum aureum; quibus postmodum hac de re litem intendit & contestatur. Causam hanc, Viri Magnifici, Amplissimi, Prudentissimi, Reverendi & Clarissimi, in medium progressi sumus acturi. Occasionem praeiit libellus noster Rhetoricus, inq̄; eo ex Ciceronis de Inventionē, & Autoris ad Herennium libris adducta exempla, nude quidem proposita, sed digito tamen locos quasi monstrantia, ex quibus Confirmationes atq̄; Confutationes depromi possint. Ad horundem imitationem delegimus historiam illam, uti modò dixi, e sacro codice petitam. & in Genesi aliquot capitibus, à trigesimo septimo, sufficenter & copiose descriptam. De qua ut pauca praefari in praesentia vestra mihi apud Commilito-

nes meos liceat, sic illi visum est, qui cognoscendam eam vobis exhibet.

JOSEPHUS, Jacobi Patriarcha filius, Isaaci Nepos, & Abrahami pronepos, à fratribus suis, manonibus Ismaëlicis, & ab his in Ægyptum divenditus, à Pharaone Mizraim seu Osiride ex ergastulo, cui innocenter à Putipharre erat mancipatus, ob somnii regii explanationem congruam liberatus, & ad summam dignitatem erectus; fratres suos, quos fame compellente in Ægyptum venientes agnoverat, & pro speculatoribus comprehendendi jusserat, eam demum lege & conditione (Simeone interim aservato) dimisit, ut si honestam, quem admodum pretendebant, familiam nascerentur, fruges in posterum empturi, in fratre nato minimo, BENJAMINE, secum adducendo comprobatum irent. Quod cum fame urgente, PATRI JACOBO, qui BENJAMINEM efflictim amabat, & ab eo solo totus dependebat, rationibus & precibus multum agrè persuasissent; in Ægyptum reversi, & à Præside regni

JOS.

JOSEPHO comiter accepti, lauteq; tra-
ctati frumentum impetrant. Interim
per dispensatorem, seu Oeconomum suū.
JOSEPHUS BENJAMINIS rīscopoculū suum
clam immitti imperat; quod demū,
manticis reliquorū accuratē perquisitio
in BENJAMINIS reperit. Hinc ingens ter-
ror, & animorum consternatio. Conve-
nerat enim ante risorum solutionē; ut
is, penes quem syphus aureus invenire-
tur, perpetuo JOSEPHO esset à serviciis.

Actio tota pertinet ad GENUS JUDI-
CIALE. Actionem suam Oeconomus ad-
versus heri sui fratres persequitur, ra-
tiones sumit à Conjecturū: quia videli-
cet peregrini sint, mox abituri, & idē
sine suspitione ablatum celaturi; Quia
nemo amplius, præter illos, ibidem fue-
rit: Quia amice fuerint excepti, lau-
teq; & magnificē tractati. Hinc oritur
Intentio sive accusatio: Vestrū unus
Domini mei surripuit Calicem. Depulsio
seu Defensio est: Non surripuimus. Hinc
nascitur questio in STATU CONJECTU-
RALI: Ad fratres JOSEPHI Calicem ab-
B 2 Aule.

tulerint? Quæritur etiam ulterius;
quomodo aliquis probare velit, illos sus-
tulisse poculū? Loci. è quibus ducuntur
Conjectura, scyphum illos sustulisse, sunt
VOLUNTAS & FACULTAS. Solet enim ex
actū judicari de animo, secundum ritū
illud in scholis JCrorum: Qualis actū,
talū præsumitur animus; Neq; minus
affectus in maleficio quodam puniendus
quàm animus. Ut hinc Poëta rectè:

Actibus in cunctis dominatur sola Vo-
luptas.

Hinc etiam de FACULTATE non est di-
sceptatio. Magnus vobis exhibitus fuit
bonus; undè præsumsistis, vobis etiam,
quod positis, esse licitam. Nullo etiam
res, manifesta per se, testimonio eget,
cum in mantica Junioris poculum sit
inventum.

Causa acta est domi JOSEPHI, Anno
dr bis conditi bis millesimo, ducentesimo,
& trigésimo nono; Regni Mizraim, quem
aliàs Jovem Osiridem nuncupant, Egyp-
ti filii, Egyptiorum Regis, tertio supra
ducentésimum; Etatis JOSEPHI qua-
dra-

dragesimo; ab eisdem venditione vigesimo tertio; post inchoatam annona caritatem tertio; *Ætatis* JACOBI Patris Octogesimo primo; ante natum Moysen Centesimo, trigesimo quarto; Ante exitum Populi Israhelici ex Agypto, centesimo & octogesimo quarto.

Personas primarias, prout à Moysen introducuntur: ut causa hujus aditus esse visum fuit. Si autem nostrum hoc susceptum cui puerilius, modo non à re planè alienum videbitur; ita vobis hunc exhibens accipiendum erat, quòd in hoc exercitii genere Juventutis cum studijs, tum memoria juvanda & exacuenda consuluerit; non causae agere, quòd alius fori est & sublimiorum scholarum, doceat. Addiscendo enim doctrinam in juventute augeri, & discendo memoriã confirmari, omninò rectum ac necessarium arbitratur; nec vos, Viri spectabiles, negatis.

Vos a quis adeste animi. Et si quid præter deorum vel in pronuntiatione, vel in corporis motu, alii v' gestibus, ab

is, qui Praeceptorū operam suam in
agendo libenter dederunt, commissum
fuerit à nobis adhuc minoribus, re-
rumq; omnium forensium, cumprimū,
omnino ad huc ignarū; actionem umbra-
tilem institui cogitabitis. Nihil etiam
magnum statim esse, sed suis omnia con-
stare principiū; Neminem etiam senem
esse, qui non aliquandō puer fuerit; neq;
ex docto doctum fieri, sed ex ineptis &
rerum omnium ignaris aptos effici solere
ac idoneos, pensitabitū.

JOSEPHUS,

Pro-Rex Aegypti.

Qvos mihi, OECONOME, huc addu-
xisti viros peregrinos, quō ob
furreptum scyphum & clam manticae
suae intrusum, iudiciū subeant, atq;
respondeant, ex integris, imō integri-
rimis esse antidhæc mihi persuaseram.
Verum prudentissimos etiam & saga-
cissimos quosq; in suā non rarō opi-
nionē falli, ego exemplo esse possim.
Verū quis ad hominū lubricæ, imō
nullius fidei, peregrinorum cumprimis

mis, fallacias satis vigilare queat? Multi sæpè ex una regione in aliam commigrant, non ut commerciis rerum licitis facultates augeant, aut atræ famis dispellendæ ergò frumenta coëmant, & virtutibus vacent; sed ut aliena furtim subtrahendo aliis sua faciant, & liberius commodiusq; vitiis indulgeant, quibus adeò præter votum & animi sententiam eveniunt omnia, ut neq; gemitu ejus causa, quod abalienarunt, neq; fletu propter id, quod acquisiverunt, expleantur. Tàm rara sunt bona, quæ sinceram hoc in mundo jucunditatem præbent, ut si fortè quispiam alicubi quippiam, quo afficiatur ac delectetur, repererit, cavendum illi sit, ne à dæmone nequam deceptus de alienis jucundius & suavius victurum se opinetur. Ubicunq; enim & quacunq; incedimus, tanta est delectationum penuria, tanta molestiarum abundantia, ut vix annis centum unum, quo solidè, & sine molestia, & diu oblectemur; at quibus

• cruciemur vel millena passim reperi-
riamus. Hæc cum ita sint, egoq; non
citra animi dolorem, commotionem,
& molestiam inaudierim, eos, quos
mihi ob beneficia, abudè in se collata,
fidissimos fore arbitrabar, maximè
infideles fuisse: Illos tibi jam accusan-
di potestatem facio; post etiam ipsis
reis, eorumq; si qui fuerint, patronis
dicendi & semet purgandi copiam fa-
cturus & permissurus. Hæc enim ma-
ximè de causa Magistratus olim con-
stitutos, imò divinitùs datos existimo,
& adhuc hodie dari, eligi, electos et-
iam constitui & solennitè confirma-
ri, ut accuratè hoc agant, quò Justitia
maximis, minimis, medioxumis ad-
ministratur, nulli afflicto vis aut inju-
ria inferatur; neve à potentioribus
humiles opprimantur, aut aliis modis
inconcessis manus proximi bonis in-
ferantur; prout minutæ & imbelles
volucres à vulturibus rapacibus; o-
ves sine fraude & insons pecus à lupis
voracibus; & pisciculi in fluminibus
ab

ab aliis robustioribus absorberi & decoqui solent. Et ad Regem quidem nostrum clementissimum si respicio, est mihi ab illo cura regni demandata, ut malum è medio tollam, & de injuriis illatis citò ac sine mora & dilatione ullà decernam; cum malus & iniquus ille audiat iudex, qui uni aures occludit, alteri difficulter vel omninò nunquam easdem vacuas locat. Hujus justissimi Regis ut ego met vestigiis insistam, nihil ex affectu faciam, neque in re manifesta, quamvis possim, injurias injuriis ulciscar; sed vobis concedo, ut tu quidem, *Oecroome*, ordine, quo res sit transacta, percontes; Vos verò crimen vel negetis, quod difficile vobis erit in scelere manifesto deprehensis; vel quavis ratione purgetis, & ita causam apud me utrinque liberè agatis. Quà cognitâ, quod jus & æquum postulat, à me decernetur.

OECONOMUS.

Quàm sit res ardua ac difficilis, PRINCEPS inclite, aliorum ad Magistratum

deferre nomen, non facile dixerim.
Nihil enim æquè ab omni humanita-
te alienum, quàm capitis hominem
anqvirere, & morte civili affectum de
honoris gradu ad ima ignominie sub-
fella detrudere. Estq; viris cordatis ac
prudenteribus quasi datum divinitus, ut
dare salutem, quàm adimere; conser-
vare hominem, quàm destruere ma-
lint. Ita à sua & generis sui destructio-
ne natura abhorret, ut iniquius etiam
ab aliis tractati, summisq; injuriis af-
fecti, tamen si ad carceres, ad mortem
non consuetam damnatos audiamus,
tantum non ingemiscamus, sed la-
cerumis sæpè prosequamur. Verum
enimverò ut humanitatis limites jam
transiliam, quo minus reum ad te
Hebræum hunc natu minimum face-
re dubitè, sunt quæ me movent quam-
plurima, & quidem hujusmodi, quæ
salvo jure divino, salvis legibus huma-
nis, salvâ majorum consuetudine, sal-
vâ tuâ autoritate, salvâ omnium no-
strum incolumitate, salvâ publicâ &
pri-

privatâ ejusq; re, nec silentii opercu-
lo tegi, nec impunita relinqui possunt.
Tuum est, Princeps inclite, mites, be-
nignas, & attentas mihi in re, tuam i-
pfius dignitatem, honorem, & existi-
mationem concernente, aures præ-
bere; & attentas quidem, uti solitus
fuiſti antehac, eas mihi præbebis. Di-
cam verè, dicam quoq; pro rei digni-
tate, gravitate, & magnitudine brevi-
tèr. Demonſtrabo, quæ dicturus ſum,
rationibus evidentibus. Ecquæ autem
αὐτοψία seu oculari aspectu evidenti-
ores esse queant? Dicam contra eum,
qui manus suas sacrilegas à lablacione
ſcyphi, ex quo tu met, Princeps incli-
te, dum bibis, divinare ſoles, nefariè
abſtinere non auſus fuit. Dicam con-
tra eum, cujus manus & digiti à clan-
deſtino furto & ſacrilegio non tepent,
ſed calent, quibus ſe, ſuum nomen &
totam familiam perditus ac temerari-
conſpurcare & com̄iculare auſus fuit.
Scyphum, tu natu Hebræorū minor,
ſurripuiſti. Surripuiſti, inquam, ne-
fis

As nefcius, poculum ejus, cui pro va-
riis, iisq; maximis tibi tuisq; fratribus
exhibitis beneficiis immortales debe-
bas grates. Heu facinus! heu furtum,
& tale quidem, quod supplicio non
vulgari fuerit: expiandum! Non te
benevolentia movit? non beneficen-
tia pellexit? non favor, quo præ aliis
fratribus tuis te Princeps hætenus est
prosequutus, ut à furto tam nefario
manu abstineres, compulit? Factum
hoc, & factum abs te nunquam nega-
bis. Est in riscio tuo poculum inven-
tum? Unde tanta tibi audacia? Fuit
scilicet vobis & cum primis tibi maxi-
mus domi nostræ honor exhibitus.
Unde præsumfisti, tibi, quicquid in-
mentem veniret, quidq; oculis place-
ret, licere. Cumq; in cunctis actibus
sola dominetur Voluntas, & ex actu
soleat judicari de animo; de facultate
ulteriùs non est quæstio, cum res vi-
delicet ita sit manifesta, ut nullius ege-
at testimonii aliundè assumpti. Qui
irâ subitâ, aliove affectu præventus
cul.

culpam committit; malè facit; qvi
verò ex destinato ac deliberato illam
committit, multò pejus agit. Interest
videlicet, utrum perturbatione animi,
an consulto fiat injuria. Non minus
affectus in aliquo scelere puniendus
est, quàm effectus. Jam si iste sub poenâ
cadit, multo magis hic. Quid dicis, ho-
minum ingratiſſime? quid audes rege-
rere? Exponam, ut res fiat clarior, ſce-
lusq; furti manifestis, verbis, ut acta res
tota fuit, claris ac dilucidis, & quomo-
do iste in noxa deprehens⁹ fuerit. Quâ
primùm Urbem hi boni, scilicet; viri con-
citato gradu, commissi sceleris consci-
entia compulsi reliquerunt; nos tuo
jussu celerrimè ipsos inſeqvebamur, ut
tellus angulis eqvinis pulsata imensū
daret sonitum; neq; priùs eqvos inhi-
beamus, quàm cursu eos attingere,
licebat. Adorti ipsos, poculum fur-
tim subtractum clamore non levire-
poscimus. Neq; vana apud eosdem
illud inveniri posse amplius erat su-
spicio. Qvis enim exemplissimo sibi
ex,

exhibito honore non aliquam præsumere audeat licentiam? Ast in istos ad clamorem nostrum subitus ac trepidus incessit horror & metus, ut facile conjiceret, facinoris hujus tanti illos non planè esse exsortes. Animo tandem resumto, quicquam se sustulisse constanter negare; Conqueri magis, ab iisdem jam sibi injuriam fieri, insidias strui, & ad poenas, supplicia ac servitia trahi, à quibus antè paulò benignè ac perbenignè essent recepti & excepti. Nos crimen intendere, furtive malum à personæ, in qua commissum fuisset, dignitate exasperare, nisi recepto poculo reditum ad suos nulli eorum posse concedi, ostendere. Certamen verbis ultrò citroq; datis grave & acerbum oritur, nobis crimen intendentibus, illis maximo clamore & conatu abs se depellere nitentibus. Deniq; paciscimur, ut servus tibi & mancipium ille obtingat, qui criminis tam nefandi reus deprehenderetur, invento videlicet in ejusdem

dem mantica poculo. Sarcinas de-
hinc rimamur & perquirimus omnes
diligentèr, initio à grandioris natu fa-
cto. Verum omnis spes inveniendi
illius planè decollabat. Tandem hunc
ipsum sceleris & culpæ tantæ reum in-
venimus. O facinus sceleratum! Te-
ne oblitum Patris, quem jactabas, pii,
honorati, annorum saturi, fratrum
quoq; ac tui ad eò ipsius, ut clepere
aulus fueris poculum Domini mei, &
poculum quidem illud, per quod ex-
perimento certo ipse, quales vos esse-
tis, jam antè didicerat. Sed quid ardor
habendi insatiabilis mortalia perpe-
trare non cogit pectora? à quâ re, et-
iam sacrosanctâ, sacra auri fames ho-
minem arcet ac retrahit? Quod si quæ
lucelli alicujus cupiditas ac ardor ha-
bendi semel afflavit; næ ille omnes e-
gregios motus ex mente impiis modis
expectorat, sacra omnia ac Deum ip-
sum negligit, omnes virtutes, omnes
artes honestas, quibus honestati locû
dans alere se ac sustentare poterat, alto
obliv.
super-

supercilio spernit, temnit, fastidit, re-
jicit. Contrà præter scelera nihil so-
mniat, nihil præter acervos opum &
laureos montes sibi imaginatur, inhi-
at, suspicit. Divitiarû gratiâ, quo jure
illas, quare injuria acquirat, nihil non
mali patrat, jura evertit, uncisq; mani-
bus ea, quæ tangere minimè fas erat,
aufert. Tunc es homo? tu es ille impi-
us, qui furti te temerè adstrinxisti, nec
sceleratâ dextrâ Principis tam benefici
poculum tangere ullâ religione fuisti
deterritus? quin magè caput petaso ob-
volutus celeri te proripuisti gradu quip-
pe Nemesis, nec injuriâ, te falce luctifi-
câ iræ vindicis in pœnas jam poscit ac
trahit. Et quidni? quicûq; n. ob stolidas
oculorum delicias turpia præfert ho-
nestis, nec à prohibitis rebus manus
abstinet, hunc pœna ultrò à seipso ac-
quisita manet, hunc luce ætherâ am-
plius indignum tristi morte perire fas
est. Quosdam insuper populos & na-
tiones videmus mites in homicidas,
misericordes in latrocinii reos; ex ad-
verso

verso nihil præterea commeritos sine
mora occidi jubent ingratos. Bene
fanè. Vir n. pro beneficio ingratus in-
dignus est, qui vitæ usurâ fruatur. Tanto
putatur esse turpius gratiam non re-
ferre, vel saltim beneficii esse imme-
morem, quanto causa honestior refe-
rendæ statuitur. Hic subsisto, nec
plura addo; mandatum tuum, Prin-
ceps inclite, executus. Tuum est,
pro tuâ, quâ polles, sapientiâ, in re
ardua & magni momenti statuere.
Nos tibi poculum, quod hujus trium
literarum adolescentis manus picata
rapere sustinuit, restitutum gratulamur.

JOSEPHUS.

Audivi, Oeconome, & attentè au-
divi de facto furum hujus manipuli
temerario te disertè orantem. Quam-
vis autem res sit satis manifesta, & tan-
ta quidem talisq;, ut alio teste ullo non
egeat; tamen ex ipsis audire lubet,
quænam ad sui defensionem sint pro-
laturi; factumne, quod negari nequit,
facturi; an poenam, quam ipsi sibi de-
lege-

legerunt, amplexuri? *Scelestia capita,*
ficcine hoc mihi facere non veremini?
Hanc pro beneficiis, affatim in vos
collatis, gratiam reponitis? Eane tam
subitò vestris animis exciderunt, &
in ven:os abierunt? Curavi sedulò, ac
totò in hoc fui, ne vos & familia vestra
fame atrà periretis. Ipse vos domi meę
alui, & alui magnificè. Honorem vo-
bis, quem nulli alii peregrinorum, ex-
hibui. *Tritico optimo, Oryzà, Olyrà,*
milio, panico, palmulis, aliisq; fru-
menti notæ melioris generib;. Sicut &
aromatū varii generis copiã onustos
ad patrem vestrum abire permisi, in e-
diam vestram, aliaq; quibus premeba-
mini, mala commiseratus. Nunc gra-
tiam, scilicet, egregiam pro tot bene-
factis reposuistis, ut ob illa tam splen-
dida Beneficia poculum mihi domo
abeuntes auferretis. Dicite, *genus in-*
gratum, imò ingratißimum, dicite ful-
tis, quã fronte tantum nefas ausi com-
mittere fueritis? Putastis ne virum sa-
pientiã non vulgari præditum latere
illud,

illud, & diu latere posse? Humana sce-
ptra si temnere præsumistis; at Deum
fallere vos posse arbitramini? Spera-
bitis certè fandi simul & infandi, vir-
tutum & scelerum vindicem Deum
memorem; huic seruiant vices rerum
reciproca, neq; scelera remotis com-
missa arbitris diu ipsū latere possunt.
Nunquam ille hominum meritis sive
ad præmium, sive ad poenam deest.
Vestrum jam iudicium sit, quid in re
tam manifesta factō tam nefando, &
scelere tam atroci de vobis mihi sit
statuendum.

JUDAS.

Loquarne, an fileam? Silere om-
nino patris calamitosi miseria, & stat
fratris dilectissimi, hoc furtum cui in-
tenditur, miserrimus non finit. Loqui
& purgare nos res manifesta detre-
ctat. Nec, quid dicamus, quidve tace-
amus, animo succurrit. Membra, e-
heu! pigro metu torpescunt, & ad fa-
cinus tam nefandum corpus totum
tremiscit, Poenam hanc ob peccata
nostra

nostra nobis immitti augurat animus.
Est Deus Vindex sceleris, etiam in lo-
co abdito perpetrati, neq; cogitatio-
nes cordium nostrorum latere eum
possunt. Habet oculum vindicem, &
quod differt, minimè aufert. Tardius
ad vindictam de hominibus sceleratis
sumendam ejus ira procedit; sed tar-
ditatem illam supplicii gravitate com-
pensat. Equidem *Princeps cle-
mentissime*, meruimus, nec enim
culpam diffitemur; meruimus, in quã,
ut iugo nos premas durissimo, & mo-
re servorum, si tuo jure utaris, vel Cip-
po manus & pedes includas, vel in er-
gastulum, aut latomias lapidarias tru-
das, ibiq; cum alii lapides octo nos ef-
foderint, nos sesquiopus conficiamus.
Te tamen etiam minimè clam est, Ju-
dicem legitimum definiri illum, qui
æqvitatibus patronus ac defensor est.
Hanc ipsam justitiam ut temperes, tibi
suadet divinum Numen, à quo olim
non secundum justitiam, sed æqvira-
tem judicari desideras. Amplectere
animum

animi æquitatem, quam iustitiæ rigor
non capit. Indicit quodammodo &
imperat præstantibus viris clementiam
subjectis hostis. Commendatur leonũ
generositas, quod prostratis pareant,
& in viros sapiunt, quam foeminas, in
infantes verò non nisi extremã com-
pulsis fame ungulas immittant: quan-
to magis ab homine, & homine qui-
dem Dei vices gerente requiritur, ut
sibi subjectis, delictumque fatentibus
pareat? Laus summa Principis, sum-
mè quum sit offensus, clementiæ stu-
dere, injurias despiciere, animum vin-
cere, iracundiam cohibere, ultionem
reprimere: Hæc qui vincit, hostes om-
nium crudelissimos vincit. Nun-
quam tibi, non hominis, sed Dei est
Viris bonis accensendi etiam, non qui
semper, sed qui sæpè rectè agunt. Non
obscurum tibi esse potest illud:

*Pulcrũ eminere est inter illustres Viros:
Consulere patria: parcere afflictis: serã
Cede abstinere, tempus atque ira dare:
Hæc summa virtus, perituræ hæc Calvini via.*

Hanc

Hanc tuo in corde fixisse sedem, tua
nobis benignitas, in multis antidhac,
nec ita pridem declarata, luculento est
testimonio. In sola tua bonitate &
clementia spes nobis est relicta. Cle-
mentiam, quæ sumus, tuam fac experia-
mur, cujus benignitatem & favorem
satis superque paulò ante, etiam ad mi-
raculum experti sumus. Non utique
nobis animus est (nec enim conduce-
ret nobis) tecum verbis contendere:
venimus ad preces, his te mitigatum
iri non parva spes est. Excure sinus
tuæ sapientiæ, an ex re tuâ sit, & an si-
ne ulla maculæ inuisione tuæ sapien-
tiæ & clementiæ fieri possit, leto nos ut
dedas, qui ultrò confitemur, vitam
nos tibi nostram debere. Non est, ut
reor, virtus minor, nolle miseros op-
primere, quàm vitam dare & largiri.
Noli quæso, noli repeto committere,
ut beneficium tam magnum, tamque
eximium tibi pereat, cujus per brevem
fructum & usum fortuna, non diu in
eodem loco stabilis permanens, nobis

invi-

invidet. Sic, quos antehac aluisti, quos
cibo & potu abundè servasti, quibus
honores magnos præter meritum ex-
hibuisti; jam denuò ex mortis præ-
sentissimæ latumia liberatos non ci-
trâ tuam ipsius laudem summam vitâ
novâ donabis. Neq; frustra autfor-
tuitò hoc fieri credo. DEUS enim,
DEUS ille, quem hucusq; & tibi &
rebus tuis semper faventem depre-
hendisti, materiam laudi: tuæ amplif-
simam, & campum virtuti latè paten-
tem aperire voluit, ut, quo nostra mi-
seria major, tua magis innotescat mi-
sericordia, & ita indes in hoc virtu-
tum campo strenuùs te exerceas.

JOSEPHUS.

Non satis suo muneri Princeps fa-
cit, si sit justus; sed ad justitiam insu-
per exercendam obligatur. Est enim
Dei minister, gestans gladium ex ejus
mandato, quem stringere tenetur in
præfractos Dei legumq; contemptores,
& eo ipso defendere obedientes & mo-
rige.

rigeros, justiq; & legū tenaces. Et quidem quo magis in sceleribus improbi sunt corroborati & probi in virtutibus languidi; eo magis niti decet. Principē bonū, ut malū, è medio tollatur, ne probi simul cum improbis ob mala exempla evertantur. Et sanè nisi paulo severior adhiberetur disciplina, futurum esset, ut summa imis improbi miscerent; contrā proborum, opinione citius, ne nomen quidem audiretur. Sed ne unus omnia meo nutu agere, solusq; sapere videar in tam periculoso & salebroso statu; dicite, Amici, quam noxam meruerint, & cui tradantur, æquum sit.

P. UTIPHARES.

Equidē in manifesto piaculo quid consilii & undē capiendam, quid poenæ statuendum sit, quæris *Principum Optime Maxime*. Sanè manifesta ultriore inquisitione non egent. *Justitia*, cujus tanta vis est, ut nec ii quidem, qui scelere ac maleficio pascuntur, possint sine ulla *Justitiæ* particula vivere

vire, hanc tristi calculo labem damna-
ri satagit. Vide, quàm sit varia horum
peregrinorum, & ipso chamæleonte
mutabilior pellis; quanta in amicis in-
fidelitas; quàm aptæ ad tempus simu-
lationes; quanta ingratitudinis notæ!
Nihil acerbius, nihil horridius cogita-
tâ, nedum peractâ ingratitudine; co-
gitato, nedû peracto furto. Omnium
hoc vitiorum maximum, & non nisi
reſte tristi in arbore infelici piandum.
Spoliarunt *plagiarii* isti, spoliarunt
non communem latronem, qui publi-
cis armis, publicis vexillis ruguria, &
humilia paſtorum mapalia perſcruta-
batur; non perduellem aut proſcrip-
tum, qui res ſuas repetitum arma in-
duerat, & peregrinantium intentos
cohorti exuebat bonis ſuis: Sed eum,
quem jure gentium donis afficere,
quem amare, quem reſpicere debue-
rant; eum, quem patronum arctiſſimo
amicitiæ nexu colere faſ erat; eum,
quem ſoſpitatorem legerant, quem
patrem; eum, cujus ſuavitatem, cujus

C

con-

conjunctionem primum muneribus
expetierant & procurarant; eum, qui
hospites ignotos, erroneos, peregrinos,
famelicos mensę adhibuerat, & delicatissimis
epulis inter hospitales Deos tractaverat;
eum, qui eorum fidei, eorum miserię publicę
autoritate crederat; eum, quem REX, quem
Princeps, quem tota non Ægyptiorum
duntaxat, sed omnes Orientis nationes
Principem, Dominum, Patrem volunt,
colunt, ambiunt; eum, cui subesse,
pro cuius salute vota fundere, cui ob
cibos omnifarios, ob com meatum
exhibitum, omni animi cultu se vicissim
gratos exhibere debuerant, nefarium
moliti furtum, sacrilegi, veteratores,
qui Deos hominesq; divina & humana
jura nihil curant, qui Regiam Majestatem,
dignitatem principalem alto supercilio
negligunt, temnunt, fastidiunt; qui nihil
unquam nefas nec in facinore, nec in
libidine habent; quibus jam nulla lex,
nullum civile jus, nulli possessionum
termini; qui
non

non calumniâ, non injustis vindiciis
& sacramentis aliena bona, alienum
aurum fraude, dolo, benevolentia fu-
catâ experunt: qui non solum *ProRe-*
gem (cum enim jam tùm contemse-
rant, sed *ipsum REGEM, Pharaonem*
Mizraim, Serenissimum exuere bonis
& contemnere illiberali illo plagio u-
nius manusculi impensis voluere; qui
sic interesse voluere convivii, ut sagi-
nati regali luxu etiam aurum habe-
rent, & illud in viaticum surriperent.
Hæcne tolerabilia videntur, ut mitio-
ri pœnâ subleventur? Adhibenda est
Reipublicæ causâ severitas, sine quâ
administrari civitas nulla potest. Sci-
mus digitum præcidi oportere, nisi ob
eam rem gangræna ad brachium sit
ventura. Justitiam ergò in te, *Prin-*
ceps serves; nec hîc solùm, sed & in a-
liis. Quia Divam hanc offerere, unâ
cum regni munere tibi munus. Ori-
ginem sceptri si repetis, fruendæ ju-
stitiæ causâ reperies olim benè mora-
tos Reges constitutos. Quid enim a-

C 2

liud

liad, quàm contra vim & manuariam
illam legem inventi & inveci isti? ut
essent, qui summos cum infimis pari
jure residerent. Rex debet & vult esse
custos, ut nec opulenti injustum ali-
quid patiantur, nec plebs contumeliã
accipiat. Jus ergo dicas & reddas, &
id habeas supra omnem injuriam po-
situm. Nil in penetibus tuis venale
sit, aut ambitioni pervium. Habes hic
perduelles, fures, sacrilegos, trifurci-
feros; in hos, ut æquum est, distringe
justitiæ enses. Ille, cujus in sacco in-
ventus crater, purissimo auro coru-
scans, poenã mortis afficiatur. Ceteri
in servitutem rapti ergastulo serviant,
& in metallum lapidesve damnentur.
Quid renūctis, sacrilegi? Vos ipsi, vos
hoc decretum fecistis. Quid æquius,
quàm unumquemq; suo iudicio peri-
re? Nosne contemptu vobis digni visi?
an verò crudeles? Crudelem medicum
intemperans æger facit. Ne corporis
quidem morbos veteres & diu auctos
nisi per dura & aspera coërceas. Cor-
ru-

ru.

ruptus simul & corruptor, æger & fla-
grans animus, haut levioribus reme-
diis restinguendus est, quàm libidini-
bus ardescit. Quid ergò expedit, quo
min⁹ virgè expediantur, secures strin-
gantur in nefandissimos sacrilegos,
turpissimos perduelles, ingrattissimos
hospites? Princeps, qui punire potest
crimen, nec punit, non minus coram
Deo reus est. quàm si id ipse patrasset.
Nihil ergò, *Princeps* inclite, pluris fa-
cias, quàm ut necubi officium præter-
misisse videaris.

SABACON.

Sanè, *Principum maxime*, adhi-
bendam esse Reipublicæ causâ severi-
tatem, sine quâ administrari Civitas
non potest, scio & video. Scio, digi-
tum præcidi oportere, si ob eam rem
gangrana non sit ad brachium ventu-
ratamen tempestivè & cum intermis-
sione. Nam Civitatis mores magis
corrigit parcitas animadversionum,
videndumq; , ne securi *Justitiæ* illam
securim distringas; sed sit apud te par-

C 3

fimo.

simonia etiam vilissimi sanguinis. Violentæ actiones, ut ut sint justissimæ, irritant; mansuetæ placant. Tardè ergò ad supplicia venias. Propè siquidem est, ut libenter damnet, qui citò. Decretum hoc tibi infixum hæreat: melius, sanare vitiosas partes, quàm exsecare. Errantem per agros & silvas ignorantia viæ melius est admonere, quàm expellere. Nunquam venies, nisi quoties id fieri publica utilitas suadebit. Te, aut tua cogitas? Omnis animadversio debet non ad ejus, qui punit aliquem, sed ad Reipublicæ utilitatem referri. Aut si interdùm & tua res agitur, ut jam evenit, dissimula; & vultum eum indue, tanquam invitus; & magno cum tormento ad castigandū venias: non quia peccatum est; sed ne peccetur; nec tam ut ipsi pereant, quàm ut alios pereundo deterreant. Ad exemplum scilicet omnia referenda, non ad ultionem. Itaq; ira maxime prohibenda est in puniendo. Nemo ita membra sua odit, ea ut abscindat

dat. Addo, quòd iratus ad pœnam
qui accedit, nunquam *mediocritatem*
illam teneat, quæ est inter *nimum &*
parum. Sed & gaudio abstinendû vel
risu, omniq; ejus notâ, Ferina ista ra-
bies est, sanguine & vulneribus gau-
dere. Itaq; hoc assequeris, ut quan-
quam aduersus fontes, & extrema ex-
empla meritos, miseratio tamen oria-
tur; tanquam non utilitate publicâ,
sed in sævitiam unius absumantur.
Videndum, ut pœnæ sint è moribus,
receptoq; ritu. Namq; oportet sup-
plicia more patrio sumi. Lædit, quic-
quid in his novum, aut nimium; cru-
delesq; merito, qui puniendi causam
habent, modum non habent. Etiam
hoc, ut æqvabiles, ne iisdem de causis
alii plectantur, alii ne appellentur qui-
dem. Quæ autem æqvabilitas esse pot-
est, si ob unius delictum tota familia,
infons, insciens, innoxia puniatur?
Illud laudabile, quoties potest, effice-
re, ut pœna ad paucos, metus ad om-
nes perveniat; & unius improbi sup-

plicio multorum improbitatem coër-
cere. Sit ille, apud quem scyphus in-
ventus est, servus tuus; sit tibi in ater-
num mancipium; tibi seruiat, nec un-
quàm manu mittatur. Ceteris abeun-
di sit libertas. Abeant cum suis, & ex-
emplo hoc moniti impofterum ca-
veant sibi ab ejusmodi scelere. Cur
enim in universos sævies? Scito ad
multitudinem castigationem satis ef-
fic. Eventibus omnis ævi credere, qui
benignitate & clementiâ imperium
temperavere, his candida ac læta om-
nia fuisse; etiam hostes eqviores, quàm
aliis Cives. Adde, quòd æterna gloria
ab hac via, nec ulla re propiùs homi-
nes ad Deum accedunt, quàm salute
hominib9 dandâ. Sunt Principes Dei
ministri ad tutandam hominum salu-
tem. Violenta actiones, ut sint justifi-
simæ, irritant, mansuetæ placant. U-
surpes igitur, *Princeps inclite*, & amo-
rem apud populares metùm apud
hostes quæras; nec dominationem
& servos, sed rectorem & eives cogi-
tes;

tes; Clementiamq̄ve & Justitiam,
capellas. Hæc enim ipsa nihil indi-
gnatur, haut usquequaq; adhærere illi
Principem nostrum pede presso; quo-
niam sine peste & pernicie id generis
humani non potest. Flagitia enim &
facinora sine modo sunt; nati contra
omnes sunt peccare & labi, quâ pri-
vatum, quâ publicè; neq; lex est, quæ sa-
tis validè veter. aut modum capiat. Ita
necessarium est sæpè dissimules, &
malis videri invenisse bonos, quàm
fecisse. An rigidè semper punias? Non
ex publico id usu. Quia severitas a-
mittit assiduitate auctoritatem; & ne-
scio quo obnitendi vitio videbis ea sæ-
pè committi, quæ sæpè vindicantur.
Sed nec ex tui ipsius privato quoniam
ut arbores quædam recisæ pullulant:
ita regia crudelitas auget inimicorum
numerum tollendo. Temperatus n.
timor est, qui cohibet: assiduus & acer
in vindictam excitat. Melior ergo via
altera: & veri benigniq; Principis est,
ad clementiæ commodum transilire.

interdum terminos æqvitatís. Siqvi-
dem sola est misericordia, cui omnes
virtutes, tanqvam doti Principũ pri-
mæ, securæ, optimæ, maxumæ cedere
honorabiliter non recusant.

JOSEPHUS.

Et ipse qvidem, *Amici*. Clementis
Justitiæ exemplũ sive præceptum hoc
habeo: Omnia scire, non omnia exe-
qui; parvis peccatis veniam, magnis
severitatem commodare; nec pœnã
semper, sed sæpius pœnitentiã con-
tentum esse. Hæc animum meum co-
gitatio dum subit, qvanqvam non in-
justè vel vobis arbitris, facerem, si se-
verius in vos omnes animadverterem,
& vestram ipsorum de vobis decretam
sententiam exeqverer; tẽmen ob uni-
us delictum omnes plectere nolo, ne
justitia in tyrannidem abeat. Igno-
scam ergò vobis, meæ memòr beni-
gnitatis pristinæ; sed hac lege & con-
ditione, *Iste, in cujus vaso poculum fuit
reperum, sit mihi à servis per totum*
vi

vita curriculum, neq; sit illi ulla evadendi spes reliqua; sin fugam ornarit, debitas pœnas deprehensus luat. Adeste mox famuli, injicite actutum manicas, & mancipato carceribus ponderosas & crassas impingite compedes; ne, quæ malitia hominum præpostera est, per fratres evadendi potestas detur, aut viam quandam se in libertatẽ vindicandi, inveniat, & pedum celeritate, nitens suæ salutis consulat. Reliquis per me, quò libuerit, ire liberum esto.

BENJAMIN.

Non te fugit, *Clementissime Princeps*, nullã re homines ad Deos magis & propius accedere, quàm salute humanibus dandã. Hunc tu certè representabis, si ratio te apud clementiæ magis sese exeret, quàm rigoris & severitatis. Est enim clementia certissima salus & ornamentum Imperiorum, quod tibi conciliabis, si, cum nocere possis, clementem te patrem exhibeas. Appello autem tuam, *supreme Conditor & Rector orbis*, fidem. Tu es rimator

tor cordium; nihil te fugit quantum-
vis minimum, etiam in abdito latens;
tibi innotuit, hoc, quicquid est, inson-
tem & innoxium me pati. Et ut nihil
mali timeo bonitate causæ & consci-
entiæ fretus; sic affirmare ausim, po-
culum illud clam, me nescio, in man-
ticam meam intrusum à quodam no-
bis malè cupiente. Me miserum! ini-
què proditus, dolisq; captus morte
multabor, aut servitutis jugum morte
deterius & gravius subibo, qui ad li-
bertatem ex patre & familia liberâ na-
tus eram. O me miserum, quàm volu-
bili orbe humana circumagitur pro-
speritas, ut in unius veluti contuber-
nio mille in singula momenta vices
mutet! O varios fortunæ casus! quàm
sæpè, cum minimè credimus, aut su-
spicamur, ex augustissimo libertatis
theatro in angustissimū servitii tristic
ergastulum detrudimur! Maturè, heu!
nimis illud verum esse disco, quòd
quo quis in vitâ honoratior, eo gravio-
ribus fortunæ ictibus subiectus sit.

Qui,

Quis me non felicem prædicabat, dum
apud Patrem vivebam? Maximo erat
honori, ex venerandâ Patriarcharum
profapia natum esse; posse nominare
Patriarchas, Patrem, Avum, Proavum.
At quis jam, & quò redactus sum? Ve-
rè auihm dicere, solum illum à fortu-
næ insultu tutum esse, qui in sepulcri
fese arcem ex mundi huius tumultibus
recepit. *Hæcne felicitas à Deo Patri*
meo promissa: terram Canaan semi-
ni ipsius fore possessionem hæredita-
riam? Eâ causâ, eoq; sine patrios fines
reliqvi, ut deceptiuncularum nebulis
circumventus in alienâ terrâ triste,
servitutis jugum subirem? Nempe
non frustra semper mihi suspecta fuit
in terris alienis felicitas, ut melle pri-
imum dulci inescatum, absinthio post-
modùm & felle affatim cibaret. Cur,
cùm primùm trepidus pedem huc tu-
li, me in fugam non conjeci, cùm ne-
mo esset, qui prohiberet? Jam Patris
sinu liber & vacuus omnibus curis ac-
quiescerem, Hic ut primùm recogno-
scet

scet, in quo ego misellus statu verfer,
& quàm profundo malorum pelago
undeque alluar & conflictet, ululati-
bus omnia complebit, noctesque di-
esque ducet fletibus, non secus ac
philomela melos funestum ac lugu-
bre concinit, dum sibi teneros & im-
plumes foetus direptos conquiritur.
At vos *Fratres* diu, multumque, re-
ctiusque me valere jubeo. Mihi, jugo
tristi liberum collum supposito, hinc
abeundem, donec latior, quod Deum
unicè rogo, aura nobis coelitus afful-
serit; & veritas, Solis luce fulgidior,
stropharum harumce nimis, eheu!
maturè in meam Patrisque senio confe-
cti perniciem certissimam fabricata-
rum nube displosa innocentiam me-
am detexerit.

JUDAS.

Fraternis precibus, *Princeps cle-
mentissime*, meas & ego adjicio, neque,
donec exaudias nos, rogare desistam.
Respice, si ullus humanitati & mise-
ricor-

ricordiæ locus apud te relictus est, respice, inquam, quantum in nos fortunæ regnum sit, quàm instabili fide res humanæ consistant! Decidunt alii dignitate, & præter fortunas nihil amittunt; Cadunt alii ita, ut merà tristitiâ tum bona, tum vitam ipsam amittant; alii deniq; ita prolabuntur, ut cum facultatibus ac vita existimationē quoq; perdant. In hoc ultimo grege quis non meritò nos deputet, adeò infestâ & infaustam expertos fortunam, ut si plura invenisset, plura ereptura fuerit. Eripuit illa, eheu! nobis fratrem, pro quo reducendo me & meos natos loco pignoris Patri obtuli. Proinde pauca mente placidâ ac sedatâ accipe; postea, ut animo complacitum erit, facito.

Postquam non ita pridem Ægypto relictâ domum appulimus, & *Parens* noster unum ex nobis abesse recognovit: Ubinam *SIMEON* esset, interrogare? An morbo correptus, aliove malo interceptus alicubi in itinere mansisset?

Hunc

Hunc vivere quidem respondi, & adhuc esse sospitem; veruntamen in Ægypto relictum, undè ipsi abire non liceret, donec frater ejus natu minimus nobiscum descenderet. Quæ ut me orantem audiit: An usquam, respondere, tam infelix Pater vivit, atq; ego? Unus ex vobis olim mihi periit, rapina bestiarum factus; alter jam relictus est obles; nunc tertium vobis abducere animus est; cui si in itinere infortunium obtingat, canum me cum dolore cogetis emori. Relinquat potius anima infausta debile hoc corporis ergastulum, quam hujusmodi triste nuncium aures meas feriat. Abeatis, urgente nos necessitate, vos ceteri, auriq; & argenti, quicquid penes nos est, accipiatis, ut fratrem, quem alia regio captivum tenet, redimere, & frumentum ad nos advehere possitis. Excipere ego lacrumans: An tu, inquires, o Genitor, Principem tantum nos adire posse existimas, qui serio contestatus per DEum cuncta videntur.

dentem, perq; sceptrā regni *Pharao-*
ni Mizraim sanctissimè juravit, nun-
quam Fratrem nostrum *Simeonem* tuā
visurum faciem, nisi exequi, quæ nobis
injūxisset, properarem⁹. Confide ergo
mi Pater, & concede nobis puerū. Uni-
cus ille nos omnes servabit, ne moria-
mur & nos, & tu, & parvuli nostri. Spō-
deo ego pro eo. *En dextra fidesq;!* *En*
amorē, quo te veneror, filialem! de manu
illū meā repositō. Si quid illi triste ob-
tigerit, perde & eneca filios meos, quos
tibi loco filii tui & fratris nostri dedo
observandos. Verūm DEUS noster
meliorem & latiore[m] his rebus dabit
exitum. Tu modò metum, qui pectus
ruum exedit, abjice, teq; & familiam
nostram serva latioribus. Hisce *Pater*
victus cū omninò, inquit, ita facien-
dum sit, proficiscimini! Tuq; *Capitulum*
dilectum (apprehendens hunc infeli-
cem *Benjaminem*) unicum animæ meæ
levamen, abito felix, tuiq; *Patris* me-
moriā tenaciter reserva. Si te fata
superstitem mihi olim reddent, vitam
oro.

oro. Plura dicere dolor, & luctus lacrumarum undanter ab ore fluentium rivulis mixtus non permittere. Postea reliquorum colla simul lacertis complexus, singulicibus crebris vocem impredientibus nos dimittere, & intra tecta domus se recipere, dimissosque in tuam fidem tradere. Nos, ut primum aurodiem reduxit, de more nostro DEUM precati iter praestitutum suscipere; & quamprimum in has oras applicuimus, tu Princeps mitissime, voltu hilari acceptos tua voce laudare, deque Patre nostro *silicernio*, an esset in vivis, utque valeret, sciscitari, mox convivio & mensae adhibitos variis beneficiis afficere, ut omnia merum favorem & gratiam spirarent. Nunc cheu! verum videmus illud, quod quem fortuna infestare & coercere infelicem incepit, eum non solum sibi charissimis spoliis, sed & animum auferat. Juvenis hic in iter tam longinquum & remorum tuo jussu mea fidei à Patre commissus in Ægyptum summo

mo

mo meo periculo venit, nec mihi unquam sine illo vel patriam repetere, vel Patrem videre licet. Qua enim facie quâ fronte senem aspicere possem morientem, quem pro puero fidei iudens prodidissim, & fidem fefellissim? Proinde supplex te per honorem illum in quem præ aliis te euectum *Monarcha cæli & terra* voluit, rogo, contendendo, obsecro; miserere, si senectæ innocentèr transactæ apud te ulla cura est, miserere, inquam, *Patris* nostri, & annis obfiri, & malis heu nimium defatigati! Est ille vir sanctus, justus, & pius, dignus quoque si maximè propter delicta nostra nos indigni, cui melior fortunæ aura spiret. Miserere, quæso, miserere! Funus, quod ex Nato petis, petis ex Parente. Petitur in Filio Pater; quodque misello isti struere exitum satagis, in Patris miseri caput mox redundabit, & una dies vitæ utrumque privabit. Quid multa? citius luce & spiritu, quam filio hoc, *Pater* carere poterit. Inducas ergò animum *Principium*

cipum maxime longè esse præstabilis,
benè, cùm possis, facere, quàm malè;
& potestate contentum, tui juris non
meminisse; tantùm ad servandos ho-
mines potentiam tibi datam existima-
re, & quo pluribus salutem dederis,
hoc te ipsum illustriorè fore, demùm
benefaciendo *Principem* sibi statuas in-
animis Clientum nunquam perituras
facere. Si tamen nimis altè te apud
radices obstinata hæc egit sententia,
ut mitigari animus irâ turbatus planè
nequeat, pœnasq; exigere certum est;
En me illius loco sisto, à me pœnas i-
stas exige; Seu me supplicio afficere
est animus, paratus sum; Seu carceri
mancipabis servitiis asservandum, jus-
ta facere non detrecto, quicquid im-
pones, feram, modò huic *fratri* nostro
ad *Patrem* tevorti liceat. Quid res-
pectas? cur caput tuum avertis? cur fa-
ciem tegis? Adeone tibi invisus sum?
quos magnis non ita pridem dignaba-
re honoribus, ut voltum etiam tuum
nobis detrahas? Quò favor ille pristi-
nus?

aus? quo volutus serenus, quo nihil
pulchrius Sol vidit, quo nos dignaba-
re nupèr accedentes? Iterùm, en dex-
tram tibi tendo precantem! en genua
tibi humilièr flecto! ne exarmato
preces meas, sed lapsis mitior appare-
to. *Solu bi* post alterum, quem ferae
dentibus discerpserunt, afflicto seni so-
lamen est relictus. Nullum cogita,
beneficiũ meli9 collocari, quàm quod
in virum pium, probum & gratum
confertur.

Hic secedunt Consilarii.

JOSEPHUS.

O natura nimium potens! quo
nos trahis & rapis vel renitentes? quan-
to vinculo, & quàm arcto nexu san-
guinis fratres devinctos tenes! Si ma-
ximè velim, non tamen ulterius reprimere
me valeo. Inter amicos quidem
aliquantisper consistere potest amor,
quantũvis, tepidior paulo & languidior;
Ast inter cõsanguineos & fratres verus,
intemera 9 & incorruptus semper per-
manet. Hic ad temp9 dissimulatus ean-
dem

dem diu faciem non retinet, sed pri-
stinum, verum, & genuinum nitorem
ostentat. Erumpe ergò tandem, quod
sub persona alienâ tam diu celavi, ô
verum & ingens gaudium! Sed quid
hoc est? Debeo, & percupio loqui; sed
lacrumæ, quas verus amor exprimit,
vetant & obsistunt, vixq; fracto sono
verba profert lingua. *Primum autem
verbum* quod lingua etiamnum titu-
bans profert, *sic deliberate*, in quam vos
vestra in fratrem & patrem pietas ven-
dicat... Metum, quem incussi vobis,
non æstimetis velim tanti, quantum
gaudium, quo mox perfusa novis &
inauditis, fortassè etiam incredibilibus
corda vestra exultim frement, futu-
rum est. Metus hic, repeto, vobis in-
cussus fuit, ut novo expleremini gau-
dio. Vobis, *Benjamin & Simeon*, pro
vinculis armillæ & phaleræ; pro pau-
pertate, præda & spolia; pro ignomi-
nia honor & præmia, immortali nomine
digna; pro morte vita honorum meo-
rum consors & particeps, & quoad vi-
xero,

xero, decerneretur. Nec minore gaudio, & honorum habebis vos reliqui afficiemini.

Agite ergo vos mei *charissimi*, adeste propius, & verba mea accuratius, quæ vobis videri jam perspicio anigmata, cognoscite. Vidi jam satis; vidi, inquam, & probavi flammam amoris igneam, quæ fratrem hunc vestrum ardetis & amplectimini. Vidi, & video, majorem illum esse, quàm autumare poteram. Et memoria quidem antè à vobis actorum, cum essem adhuc apud Patrem, in mentem veniebat; quodq; olim puero mihi à vobis contigit, suspectam mihi quodammodo reddebat fideni vestram. Nunc demùm amorem vestrum erga meum hunc uterinum ut perspexi; diu sub corde quod latuit, jam aperte proloquar.

JOSEPHUS ego sum, Patre JACOBO, & Matre RACHELE prognatus, & vester frater, quem mangonibus Arabicis in Ægyptum deducendum

dum vendebatis. Quid audito meo nomine exhorrescitis? aut quid pallor genas vestras occupat? Accedite propius, ut verba mea mea accuratius imbibere auribus queatis. Accede & tu BENJAMIN, *Lepidum capitulum*. Impervestigabile est Dei iudicium, & humanis rationibus inaccessum Sumus, repeto, nec enim ulterius dissimulare, quo vos ardeo, amor finit, sumus omnes ejusdem Patris filii, omnes & fratres, & futuri Patriarchæ, & inter nos pares. Nullus altero nobilior, idem omnibus principium, idem autor, eadem familia. Minor eram in oculis vestris, quam ut sustinere putaretis vobis imperantem. Atqui neque consilio prudenti, nec remedio sagaci divinæ providentiæ fatalis dispositio subverti vel reformari potest. Sunt lubricæ hominum cogitationes; Dei verò propositum constans, semper idem, non irritum, non mutabile. Numquid aliud posse rebamini evenire, quam DEUS futurum noverat? Ne-

Nequibat bonum illud, quod divina decreverat providentiâ, ullâ vel malitiâ vel versutiâ everti. Ecquodnam illud? *dilectissimi mihi fratres*, rogare videri. Habete ergo paucis meâ felicitatis occasionem, quam primitus maxime illi obfuturam jurassetis.

Contigerat mihi, Ismaëlitis venditoribus, famulitium in ædibus *Putipharis*, cui erat *Marita*, non tam pudica, quam pulchra, illis accenseri digna, quæ sine præfatione nominari honestè non possunt. Illa, hero meo regiis aliquando negociis implicito, mei compellendi occasionem indepta, ut primùm res meas administraturus, ut solebam, conclave ingressus eram, ex potestate mentis excedere, neq; amplius astu amorem tegere, sed præ merâ cupiditate accurrere. me prehensum amplecti, & tantùm non de stupro sibi inferendo sollicitum habere. Quo animo, *intimi mei*, metùm fuisse putatis, quem & nunc narrare pudor dissuadet? demùm animo incestificos istos amplexus recepto:

D

Deu,

Deus creator meus & sospitator meliora,
ò Domina, ingeminabam; neq; mihi sis
calamitatibus meis gravior. Et cum
multis argumentis, reipsâ comproba-
tis, quâ sim erga Dominum meum, tu-
um, maritum fidelitate, antea sis ex-
perta; ne me rem sollicites aggredi,
quam nunquam peragere animus est.
Defuge, ingeminare ego, defuge, si quid
in me est, quod causa esse possit libidi-
nis, meum aspectum; vel, si hoc fieri
non potest, resiste concupiscentiis.
Haut enim quaquam fieri potest, ut si-
mul aspicere, quod amas, & intra tem-
perantiæ metas continere te possis.
Ita ego & verbis & viribus, quibus pro
tempore poteram, postulato ipsius in-
ficeto & impio, obviare & resistere,
pudoris, prætendens, jacturam omnium
flagitiorum certissimam & foecundis-
simam esse parentem; mihi verò ut
non castè moderateq; viverem, nihil
tàm fore violentum, tàm robustum,
quo pertrahi possem. Obstaret potius,
& fortiter iret obviam primo insultui,
neq;

neq; affectui illicito locum daret. At-
qui, ut pudor semel evulgatus non sa-
tietatem, sed incitameutum parit: Ita
egregia ista mea, scilicet, amatrix illud
etiam momentum, quo hæc gereban-
tur, infinitum tempus dilationis esse
rata, renitentis vestem manibus arctè
correptam retinere, notam & infalli-
bile criterion intentatæ abs me suo pu-
dori violentiæ marito suo probatura.
Mox posse animum meum flecti autu-
mans; iusta quidem, inquit, ô Dii! pa-
rior. Cur illum non benevolè com-
plectebar, sed insidiosè petebam? Cur
non supplex fui, sed hostiliter sum per-
sequuta? Non *admissit* primùm, nec
secundum, & meritò quidem, Veritus
me scilicet, ut *Dominam*. Cubile *Do-*
mini reverebatur. Fortassis adductus
fuisset cum tempore, tum persuasioni-
bus & largitionibus in mitiorem sen-
tentiam. Sed ego fera & immanis, &
tigride immanior, quasi non amarem
illum, sed illi imperarem, vi illum co-
gere. Hæc & similia eructantem ma-

gnis clamoribus audiui obturatas ad
illicita ejus vota aures conservans. Ut
verò tandem omninò se abs me repu-
diatam certis perspexit indiciis; amo-
ris flammis in odium acerbissimum
conversis Conjugi, simulac reverteba-
tur, credulo quicquid volebat, persua-
debat. Et cum odium ex æmulatione
& Zelotypia natum ultionis avidissi-
mum sit; ob sartam tectam muliercu-
læ libidinosa & moechæ servatam cor-
poris integritatem, latumia squalida
& tenebricosa, indignum jubebar esse
mancipium. Quid putatis, fratres,
mihi tum fuisse mentis? Hactenus ma-
lorum omnium polterium, servitu-
tem, non bello saltem sed morte pro-
figandam forti & patiente tuleram a-
nimo: mox carceris fiebam inquilinus
sordidi. Tantam ad faciendam viro
fidem, eiusq; animū, quò vult flecten-
dum, vim & fascinum muliebris habet
lingua! Veruntamen in hac malorum
symplegade constitutum me non o-
mninò Justitia divina deseruit. Sed
quamvis

quamvis aliquandiu connixerit, & me
posthabuisse visa sit, in longum tem-
pus retributionem protrahens; tandē
tamē benignū in me oculum coniecit.
Deus enim *Abrahami, Isaci & Jacobi*
Patris nostri, cujus est clementiæ, inju-
riarum, quibus affectus eram, ultor matu-
rè affuit, dolorisq; remediū ac levamen
per somnium Regi oblatum attulit. Il-
lud cum neq; Astrologi, neq; Haruoli,
neq; haruspices, neq; alii, quibus curæ
est hominum casus & rerū futurarum
eventa beneficio artium minimè lic-
itarum, Regi attonito enodare possent;
Ego pocillatoris regii, quem antea so-
mniū explicatione perplexi exhilarave-
ram, indicio licet seriore, quàm pro-
miserat, cerceris liber, compedibus ut
eram adhuc vinctus, somnium in con-
spectu Regis, Deo interpretationem in
os dictante, facile explicui. *Regis* ergò,
qui non ætate, non rugis, non canis,
sed ingenio æstimare sapientiam didi-
cerat, beneficio, si abs Deo recessero,
sum quod sum, missus huc, à Deo in-

D; vestram

vestram & totius familiae nostrae salu-
tem, vobis inscienter illam procuran-
tibus. Ex hisce tūm parvis initiis mea
vestraque; salus, adeoque; totius regni mo-
menta pendent. Agite ergo albo no-
temus calculo lucem illam, quæ vos
primò meis objecit oculis. Celebre-
mus hunc diem quotannis, qui me
meis, & vos mihi restituit. Porro, ut
vobis libuerit, redite Deo patrio com-
mendati & comitati ad lares patrios;
PATREMQUE; , quem in partem felicitatis
venire volo, plurimum verbis meis sa-
lutatum, adeoque; vestram familiam o-
mnem huc adducite, ut apud me pe-
nuriæ famisque; securi, omnium rerum
copiâ & affluentia hinc fruamini. Re-
stat siquidem integrum quinquenni-
um, cum nihil metet colonus, licet a-
gro subactis fruges committat. Sic di-
vinæ mentis sententia inconcussa stat
& manet. Ite *Vitalibus* Diis comitati,
PATREMQUE; nostrum, ut sui filii gloriam
cernat, filialiter salutatum propediem
adducite.

BEN.

BENJAMIN.

Non in parvis rebus auxilium Deus propitius afferre solet; sed tùm potissimùm, quãdo Ipei superest minimùm Estq; ipsius propriũ, inexorata beneficia præbere fessis & invalidis reb⁹, multiq; formia speritate vallatis. Huj⁹ rei evidens posteritati exemplũ nos esse poterim⁹. Tui, *frater honorande*, & merito vitæ nostræ diebus magnificiende, tui pronupèr servi, nunc salutamur *fratres*. Carcere digni, compedibusq; & catastris mancipandi, jam aureæ libertati reddimur. Sub persona *Principis rigidi fratris* nobis faventissimum recipim⁹. Qui ob scelus in se à nobis intentatum extremo nos afficere supplicio poterat, pacem nobis ultrò offert, & in partem felicitatis recipit. Nunquam, *frater faventissime*, majore hostibus regiis cæsis victoriã nobilitatus ad tuos redire poteras, quàm cum vicisti animum. Nulla est tantavis, nullæ turmæ tam fortes, nulla arx adeò munita, quæ vi majore oppositã, ferro vè autj catapultis

non debilitari frangiq; possit: Verùm
animum vincere, iracundiam cohibe-
re, odium profligare, & ex corde om-
nino expectorare & eradicare; carcere
dignos non modò poenæ eximere, sed
etiam in integrum restituere, & am-
plificare eorum pristinam dignitatem:
hæc qui faciat, non ego eum miraculū
dixero, sed Deo simillimum judicave-
ro. Itaq; tuus, *frater munificentissime,*
amor, tua ad ignoscendum facilitas, tua
in Patrem pietas, & in Fratres huma-
nitatis, non nostro hoc solū sed & se-
culis sequentibus, & quamdiu super-
stites erūt humines, celebrabitur, neq;
ulla unquam ætas de illa conticescet.
Ceterum nos, quod tibi placere vide-
tur, iter maturabimus, *patrem nostrū*
euntii tam felicis participaturi, ut au-
dito te: quem feris olim celsisse prædā
miser credidit, & vivere, & feliciter vi-
vere gaudeat, ac in reditu nostro exul-
tet. Quanta tam læti, tam insperati
nuntii felicitas *Patris* cor afficiet! vix,
scio, habebit fidem tale & tantum bo-
num,

num, quod ultra fidem est, nuntiaturis. Nos quidem iter ingredimur, eò magis moram rupturi, quo tibi & Patris & nostrum reditum gratiorem fore novimus. Vale ergò *frater mellitissime*, utq; longum valeas & pancreaticè, Numinis patrii favor tibi ex altis propitius adesse dignetur, rogamus, & devotè rogamus. *Vale denuò, mi frater!*

JOSEPHUS.

Valete & vos, *mea Corcula*, valete, in quos beneficiorum plurimum conferre animus est. Bonis avibus iter ingredimini. Solitudines vobis omnes à latronibus & bestiis tutas & commodas, omnesq; vias salebrosas accessu faciles & euntibus & redeuntibus Deus *Optimus Maximus* efficiat...

EPILOGUS.

Multa Numen perficit, qua fieri potuisse non putes: quod difficile omnino & impossibile videbatur posse fieri, id esse facillimum deprehendas, si Deus,

D 5

cujus,

cujus nutu omne fit, quicquid in orbe ere-
nit, velit & jubeat. Dispartiamus vel
tempus, quod transiit; vel modernum,
quod attigimus; semper est idem, atque
fuit. idemque manebis: homines vero jam
ex improbi boni, jam ex bonis improbi
fiunt. Malumque tempus est, non per na-
turam; sed propter ea, quae in eo fiunt.
Omnia vero ut mutant, Deum non mutat.
Lubricas ille rerum vices, astra, casum,
& fata regit, quicquid ejus arbitrio de-
stinatum est, neque fors ulla mutare neque
casus valet.

Quin in JOSEPHUM intuens non di-
cat hoc esse verum, atque ejus exemplo non
sapiat? Eiusdem ille sanguinem, cuius fra-
tres, & eodem, quo illi, Patre satius; odia
tamen illorum acerba, genere atque domo
patriam inique privatus, & a Patre sui
amplexibus ob felicitatem sibi divinitus de-
stinatam avulsus ferre cogebatur. adeo
insitum mortalibus, aliorum felicitatem
egrum oculis introspicere! Cumque trucu-
lenta fratrum consilia & mortem vix e-
vasisset, in cisternam profundam detrusus,

⊕

& exemptus Ismaëlitis myropolu vili
pretio direndebatur, & in terram Egy-
ptiacam (ut alios interapedinis casu ta-
ceam) denud in servitorem omni exitio
pejorem tradebatur. Patre creatus libe-
ro, servire apud externos coactus liberta-
tem cum famulatio permutavit. Cumq̃
dominus ei obligisset commodus, lenis &
probus; hera lasciva & procax omnem
bene & commodè vivendi consolationem
precidit. Hac enim adolescentem formâ
non vulgari, moribusq̃ bene compositis
conspicata non tolerando quodam, neq̃
usitato, sed insanabili amore amare cœ-
pit. Quem ut vidit manifeste sua postu-
lata recusare, primò non remisit quic-
quã, sed magis incendebatur, ad sui postu-
lati persequutionem, quasi hac juvenis
abnegatione majore impetu accensa esset.
Ile verò tandem aures ejus petitionibus
suis impervias. & cor adamante quovis
durius perspexit; à precibus ad vim con-
versa vestimenti ejus laciniam arripuit,
marito reverso certissimum intentati sibi
ab Hebræo famulo sceleris experimentum

exhibitur⁴. Et facile quidem credulo
marito persuadebat. Tantam ad fidem
virū faciendam habent vim & fascinum
verborum lenocinia, & consuetudine
habitandi conjuncti mulierum oculi. Di-
ctum ac factum. Nihil enim usquequaq;
tām sanctum, quod calumnia tentare
non ausit; nihilq; tām laudabiliter geri-
tur, quin spina illud pungant perversa
alicujus intentionis. Expertus haec Jole-
phus innocens, imō innocentissimus, fal-
sifica unius muliercula indicio antro sa-
xeo excipitur ad triennium, donec tandē
causa melior nitidū caput efferens specu-
sum tenebricoso retractum ad summa ho-
norum fastigia evexit. Omnis, quod di-
citur, rudens erat ruptus, omni spei anco-
ra omnino erat evulsa, neq; amplius cum
nomine libero in calamitatibus erat con-
stitutus, sed in servitutem imō in carcerē
& compedes recesserat; Sed Deus ultor
scelerum, verūq; quantumvis serus pie-
tati & virtutis brabeutes & compen-
sator, oculis tandem ipsum patriis adspe-
xit. Nunquam videlicet Deum meritis
piorum

piorum ad premium deest. Hinc nemo,
si laborum premia non subito obtingant,
animum despondeat; sed sibi persuasissi-
mum habeat, si non à Creatura, certè à
Creatore; si non in momento perpetrati
boni, certè brevipòst; si etiam fortè non
in hac, certè in altera vita compensationè
affore largissimam, Josepho nostro nec
premia in seculo detracta futuro, neq; in
hoc denegata. Nec enim ipse solus sum-
mū gaudebat honoribus; sed & Patrem,
fratres, & totam familiam aluit; fra-
trum culpa ignovit, benignum se illi, fa-
cilem & humanum præbuit; profusissi-
ma lacrumarum copia acceptas injurias
omnes extinxit, & in amore illorū, quoad
vixit, immobilis & constans per mansit;
neq; unquam vel verbulo infidelitatē, &
odium sibi intentatum, uni vel alteri ob-
jecisse Spiritum Sanctum in sacras pan-
dectas retulisse legimus.

Exemplum omnibus hominibus, fra-
tribus, amicis, collegis, condiscipulis imi-
tandum. Solent fratrum ira, si quando
inciderint, esse acerrima, ut rectè hinc
Pœta:

Ovid.

Ovid I. Metam.

*Vivitur ex rapto, non hospes ab hospite
tutus,*

*Non socer à genero; fratrum quoq; gra-
tiarara est.*

Et alius:

Manil. lib 4.

*Ecce patrem nati perimus, natosq; pa-
rentes,*

*Mutuaq; armati coeunt in vulnera fra-
tres.*

*Verum hic noster Josephus eã mode-
ratione fuit, ut odium in amorem mu-
taret. fratresq; incolumes vellet.*

Nos huic actioni finem imposituri, pro
vestra, Viri Magnifici, Amplissimi, Re-
verendi & Clarissimi, praesentia, quã co-
honestare hunc actum non recusãstis, gra-
tes universis ac singulis debitas agimus,
vosq; valere & plaudere ex-
optamus.

—) : (—

Ne

Ne Pagella manerent vacua, visum fuit.
hisce fortè non ingrati ita
supplere.

Prosopopœja Josephi ad Heram.
Ad Catulli carmen 25.

Lulpa impudens, protervitate nemini
secunda

Lascivior e seculi hujus illiusq³, multi
Post te procacitate passib⁹ lupas relinques
Eadem genas pudore non notata mœcha
turpis

Torū mariti cum coinquinare non vererū;
Dimitte pallium mihi meum, quod invo-
lasti.

Toroq³ sèrva conjugali debitum pudorem
Protèrva, prodidisse quem vultu soles lupæ
instar.

Cuite, receptā mento saniore, trade totū.
Ne nominis famam tui & laudes pia ma-
rita (fandū,

Spurcet modis peracta vita turpi:er ne
Cunctuq³ r̄sum concites, sœdo velut me-
retrix (cho.

Deprensa turpis in toro lasciviente mœ-
Pro-

Profopop. & Λόγος ad Serpen-
tem. Gen. 3, 14. 15.

Ad ejsdem Carmen 21.

O Dæmon, fator omnium malorū,
Mendaci Pater, & latro latronum,
Quot sunt, quotq; aliis erunt in annis
Deceptare meos avōs homullos
Vasfrē. Falsa etenim jocis remiscens
Hæres ad latus, omnia experiris.
Frustrā. Nam insidias mihi instruenti
Conculcabo tuum caput poterē.
Sed si me modò perderes, tacerem.
Nunc ipsum id doleo, qvōd universam
Homullūm satagis vorare gentem.
Qvare desine, dum tibi licebit.
Ne pedi insidias struens neceris.

In Dæmonem *πολύτροπον.*

Ad ejsdem carmen 22.

Hic Lucifer, Princeps chori Alitum
quondam
Est Spiritus vaser, superbus, & mendax.
Idēq; Christi obambulat gregem, ceu fur.
Centena millia credo ei esse technarum
Aut plura. Nec technas, dolosve vulgares,
Ut moris est. deli novi, novæ technæ, est

Nova infidia, pedes adunci, adunca ora,
Oculi ignei, ore trifida prominens lin-
gua.

Hunc dum vides, tunc ille Lucifer, Dæmon
Trux pervicaxq;, nemini nocens anguis
Apparet. Hic tantum dolique studet vafri.
Hoc quid putemus esse? qui angelus nuper,
Aut si quid hoc beatus videbatur,
Idem Dracone fædior cluit fædus.
Simul fideles decipit; neq; idem unquam
Acquiescit beatus, atq; cum pios tentat.
Tam gaudet in se, tamq; se ipse miratur.
Nimirum hic omnes decipit. Nec est quæ-
quam

In orbe, cui non hic Tenebris neccat
Dolos. In acta nostra sedulo inquirit
Veterator, astu ut singulos vafeludat,

Verba Empæctarum

Sap. 2, 6. seqq.

Ad ejusd. carmen 5.

Vivamus genialiter Sodales,
Sermonesq; senum severiorum
Omnes unius, estimemus assis!
Soles

Soles occidere & redire possunt,
Nobis cum semel occidit brevis lux,
Nox est perpetuò una dormienda.
Adsint fercula mille! non Iacchi
Desient cyathi meracioris
Laureæ decorent comas coronæ!
Unguento niteant capilli inuncti!
Plausu & lætitiâ fremamus omnes,
Ne vestigia quæm latere possint
Fictio haut pectore gaudii profecti!

**Ad Christum pro Eversione
hostium, Ad ejusd. Car. 15.**

Commando tibi me meosq; Christe,
Commissi veniam peto nefandi,
Ut si unquam reparare damna gentis
Humana subiit libido mentem
Nos serves Satana à dolo maligni,
Nec saltim Satana dolo veremur,
Umbris qui at heris modò huc modò illuc
Capturus gregem obambulat piorum;
Verùm & Ausonii minas Tyranni,
Infesti igne piis rotâ, ense, lymphâ.
Hunc dextrâ, ut potis es, potente sterne,
Moliri

Moliri insidias piis paratum.
Nec Turcam excipio, tui verendi
Hostem nominis. At scelus malignum
Si injustos te adigit, Jehova, pœnas
Ut nos verberibus notes cruentis
Voce te rogo supplici, popello
Te præbeplacidum tuo, redempto
Sanctis sanguine stigmatis fluente.

In Papam, Ad Car. 106,

Conatur rurilo Papa auro vendere cœ-
lum,
Non mirum, cœlo Papa quod ipse
eget.

Hac ex ELIÆ SCHEDII, Filii mei p. m.
P. L. C. tirocinus, anno ætatis
duodecimo editis,

Errata.

Amice Lector ita corrige.

Lege

Lactentium A. 2. a. *lin.* 13.

Proposita A. 4. a. *lin.* 21.

Transigi *ibid.* *lin.* 22.

Semet A. 4. b. *lin.* 5.

Inter A. 6. b. *lin.* 4.

Forensium cum primis B. 3. b. *lin.* 4.

recludit B. 5. a. *lin.* 9.

Apud te B. 5. b. *lin.* 18.

inventum B. 6. b. *lin.* 14.

& nisi B. 7. b. *lin.* 16.

parcant B. 11. a. *lin.* 5.

parcat *Ibid.* *lin.* 12.

procarant C. 1. b. *lin.* 2.

cogitas? peccas C. 3. b. *lin.* 12.

insons C. 4. a. *lin.* 22.

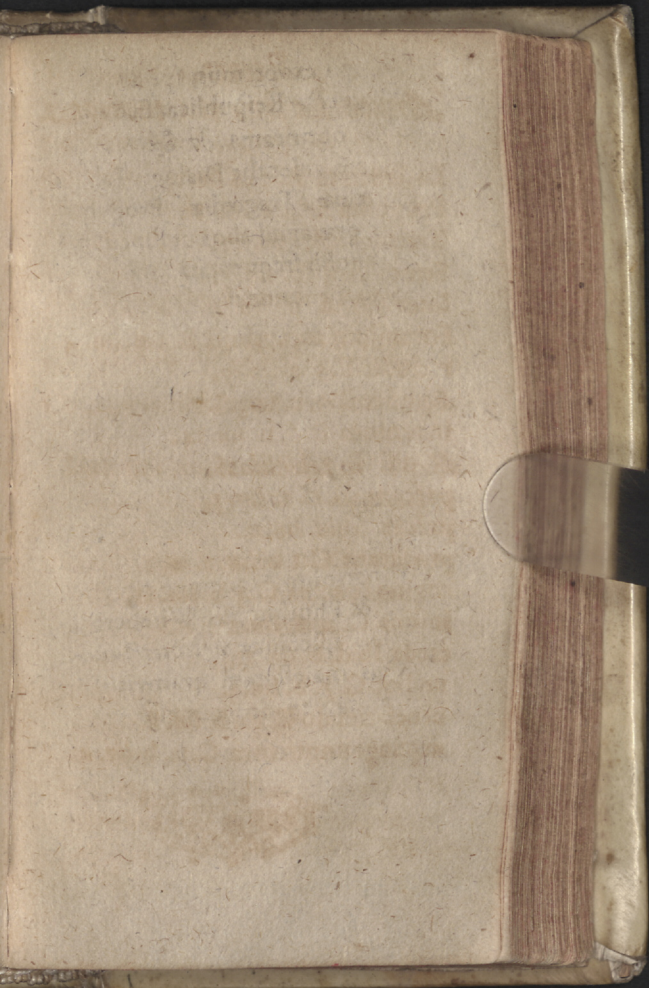
crede *Ibid.* b. *lin.* 11.

undiq; C. 7. b. *lin.* 3.

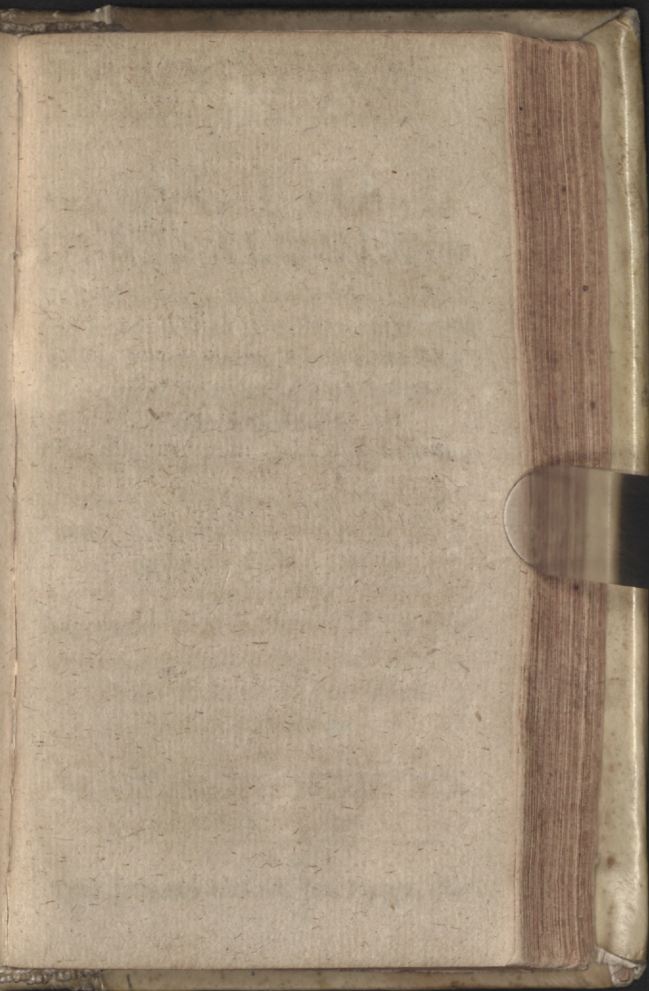
benefaciendo C. 10. b. *lin.* 8.

expunge unum mea C. 12. b. *lin.* 4.

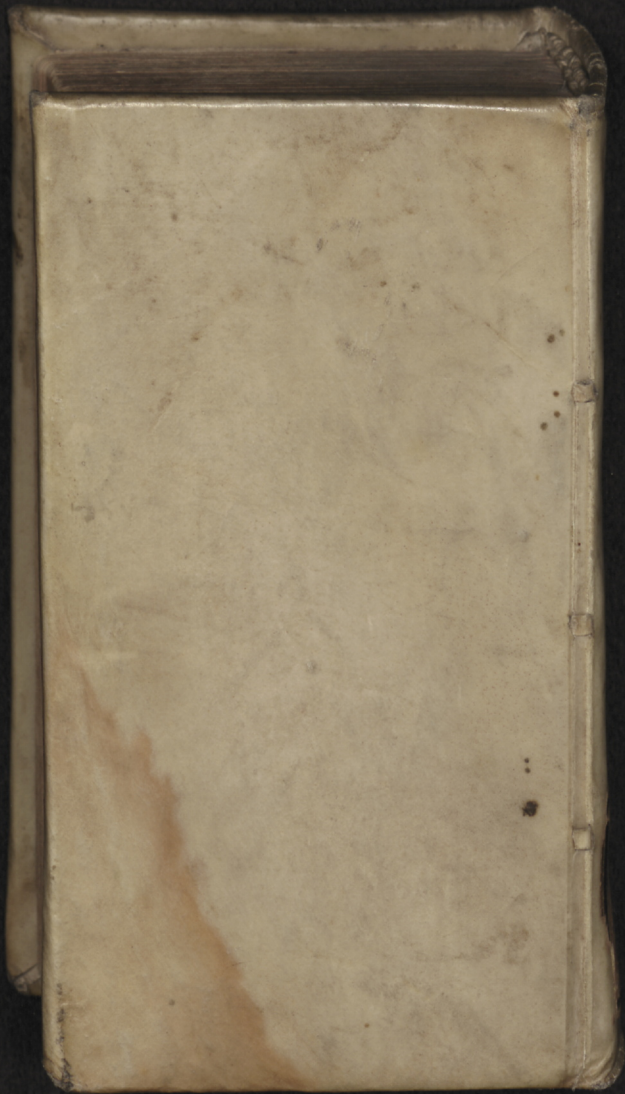

Voce quæ Jova men

CON

Al

Ad Oden VI. lib

minu

Ad Sulamitham

Perio

Depredicanda Re

Castella non mu

pe

Magnas; sed ob p

rum op

Sulamitha d lecto

Et soporem docta

Anxias & quæ pia sa

Pe

Saxea tecum, mea lu

Sint mea sedes utina

Sit modus tandem ge

Pe

Fata fin verò prohibe

Euge odoratu repet

